

ЗАКОН ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.62 от 9 Юли 1999г., доп. ДВ. бр.88 от 8 Октомври 1999г., изм. ДВ. бр.113 от 28 Декември 1999г., попр. ДВ. бр.114 от 30 Декември 1999г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2000г., изм. ДВ. бр.65 от 8 Август 2000г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2000г., изм. ДВ. бр.51 от 5 Юни 2001г., изм. ДВ. бр.28 от 19 Март 2002г., изм. ДВ. бр.62 от 25 Юни 2002г., изм. ДВ. бр.83 от 19 Септември 2003г., изм. ДВ. бр.102 от 21 Ноември 2003г., изм. ДВ. бр.114 от 30 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г., изм. ДВ. бр.46 от 3 Юни 2005г., изм. ДВ. бр.76 от 20 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.85 от 25 Октомври 2005г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.31 от 13 Април 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.110 от 30 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.36 от 15 Май 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.99 от 15 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.101 от 18 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.38 от 21 Май 2010г., изм. ДВ. бр.59 от 31 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.45 от 14 Юни 2011г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г.

Част първа. ОБЩА ЧАСТ

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда устройството и дейността на лечебните заведения в Република България.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Лечебни заведения по смисъла на този закон са организационно обособени структури на функционален принцип, в които лекари или лекари по дентална медицина самостоятелно или с помощта на други медицински и немедицински специалисти осъществяват всички или някои от следните дейности:

1. диагностика, лечение и рехабилитация на болни;
2. наблюдение на бременни жени и оказване на родилна помощ;
3. наблюдение на хронично болни и застрашени от заболяване лица;
4. профилактика на болести и ранно откриване на заболявания;
5. мерки за укрепване и опазване на здравето;
6. (нова - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.) трансплантация на органи, тъкани и клетки.

(2) В лечебните заведения може да се извършва обучение на студенти и следдипломно обучение на медицински специалисти по реда на този закон.

(3) В лечебните заведения може да се извършва научна дейност.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В медицинските факултети и факултетите по дентална медицина на висшите медицински училища може да се извършва лечебна и диагностична дейност при провеждане на практическо обучение на студенти и докторанти по медицина, дентална медицина и фармация, следдипломно обучение на лекари и лекари по дентална медицина, както и при извършване на научна дейност.

(2) Дейността по ал. 1 се извършва в съответствие с учебните планове и програми.

Чл. 3. (1) (Доп. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) Лечебните заведения, без тези по чл. 5, ал. 1, се създават по Търговския закон или по Закона за кооперациите, както и като дружества по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, при спазване изискванията на този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения по чл. 8, ал. 1, т. 1, буква "а" и т. 2, буква "а" се учредяват от:

1. физически лица - лекари и лекари по дентална медицина;
2. еднолични търговци или еднолични търговски дружества, регистрирани от лекари и лекари по дентална медицина; в случаите, когато лечебното заведение се учредява като еднолично търговско дружество, едноличният собственик управлява и представлява лечебното заведение.

(3) Лечебните заведения осъществяват дейността си само след получаване на разрешение или извършване на регистрация при условията и по реда на този закон.

(4) Лечебните заведения не могат да извършват търговски сделки освен за нуждите на осъществяваните от тях медицински дейности и за обслужване на пациентите.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) За лечебните заведения по ал. 1 се прилагат разпоредбите на Търговския закон и Закона за кооперациите, съответно за чуждестранните дружества - националното законодателство на държавата по регистрация, доколкото в този закон не е предвидено друго.

Чл. 4. (1) Лечебните заведения оказват извънболнична и болнична помощ. Те се създават от държавата, от общините и от други юридически и физически лица.

(2) Лечебните заведения са равнопоставени независимо от собствеността им.

(3) Медицинската дейност на всяко лечебно заведение подлежи на контрол.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., доп. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ, домовете за медико-социални грижи, в които се осъществяват медицинско наблюдение и специфични грижи за деца, както и лечебните заведения към Министерския съвет, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията се създават от държавата.

(2) Лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ могат да се създават и от други лица.

(3) Домове за медико-социални грижи се създават от общините и други юридически лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ могат да предоставят социални услуги по реда на Закона за социалното подпомагане.

(5) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Директорите на лечебните заведения по ал. 1 предоставят на министъра на здравеопазването информация за медицинските дейности и разходваните ресурси и анализ на дейността на лечебните заведения по ред, определен от съответния министър и министъра на здравеопазването.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения осъществяват дейността си при спазване на медицинските стандарти за качество на оказваната медицинска помощ и осигуряване защита на правата на пациента. Медицинските стандарти се утвърждават с наредби на министъра на здравеопазването.

(2) Лечебните заведения прилагат технологии и системи за събиране на информация.

(3) Лечебните заведения предоставят информация за извършваната от тях медицинска дейност, както и медико-статистическа информация съгласно наредба на министъра на здравеопазването, съгласувана с Националния статистически институт.

(4) За изпълнението на задачите по ал. 2 и 3 лечебните заведения могат да създават информационни звена и да финансират развитието на информационни технологии.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Контролът върху лечебните заведения за спазване на стандартите по ал. 1 и изискванията по чл. 19, ал. 2 и 3 се осъществява от контролните органи, посочени в този закон, Закона за здравето и Закона за здравното осигуряване.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Никое лечебно заведение не може да отказва медицинска помощ на лица, явили се в него в състояние, което застрашава техния живот, независимо от местоживеенето им.

Част втора. ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Глава втора. ВИДОВЕ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Чл. 8. (1) Лечебни заведения за извънболнична помощ са:

1. амбулатории за първична медицинска помощ, които могат да бъдат:
  - а) индивидуална практика за първична медицинска помощ;
  - б) групова практика за първична медицинска помощ;
2. амбулатории за специализирана медицинска помощ, които могат да бъдат:
  - а) индивидуална практика за специализирана медицинска помощ;
  - б) групова практика за специализирана медицинска помощ;
- в) (изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) медицински център и медико-дентален център;
- г) диагностично-консултативен център;
3. самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории;

4. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) дентални центрове.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Към лечебните заведения по ал. 1, т. 2, букви "в" и "г" и т. 4 могат да се откриват до 10 легла за наблюдение и лечение до 48 часа.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) При възникнала необходимост от по-дълъг престой в случаите по ал. 2 лечебното заведение е длъжно да организира хоспитализацията на пациента.

Чл. 9. (1) Лечебни заведения за болнична помощ са:

1. болница за активно лечение;

2. болница за долекуване и продължително лечение;

3. болница за рехабилитация;

4. (нова - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация.

(2) Болниците могат да бъдат многопрофилни или специализирани.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Университетски болници са многопрофилни или специализирани болници, определени от Министерския съвет, в които се осъществяват дейности по:

1. (изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) клинично обучение на студенти и докторанти по медицина, дентална медицина и фармация;

2. клинично обучение по здравни грижи, както и на студенти от всички видове медицински колежи;

3. (изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) следдипломно обучение на лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, специалисти по здравни грижи и лица, завършили медицински колеж.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 62 от 2002 г., отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

(6) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) На територията на държавно или общинско лечебно заведение за болнична помощ може да осъществява дейност друго лечебно заведение за болнична помощ само при условие, че клиниките, отделенията и лабораториите в двете лечебни заведения за болнична помощ извършват различни медицински дейности.

Чл. 10. Лечебни заведения по този закон са и:

1. център за спешна медицинска помощ;

2. център за трансфузионна хематология;

3. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) център за психично здраве;

3а. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) център за кожно-венерически заболявания;

3б. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) комплексен онкологичен център;

4. дом за медико-социални грижи;

5. хоспис;

6. (нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) диализен център;

7. (нова - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.) тъканна банка.

Глава трета.

ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Амбулаториите за първична или специализирана извънболнична помощ са лечебни заведения, в които лекари или лекари по дентална медицина:

1. извършват:
  - а) диагностика, лечение, рехабилитация и наблюдение на болни;
  - б) консултации;
  - в) профилактика;
  - г) (нова - ДВ, бр. 46 от 2005 г.) диспансеризация;
2. предписват:
  - а) лабораторни и други видове изследвания;
  - б) извършването на медицински дейности и манипулации под техен контрол и отговорност;
  - в) обема, вида домашни грижи и помощ за болни;
  - г) лекарства, превързочни материали и медицински пособия;
3. извършват експертиза на временна нетрудоспособност;
4. извършват наблюдение и оказват медицинска помощ при бременност и майчинство;
5. наблюдават, контролират и полагат грижи за физическото и психическото развитие на лица до 18 години;
6. извършват дейности по здравна промоция и профилактика, включително профилактични прегледи и имунизации;
7. издават документи, свързани с тяхната дейност;
8. насочват пациенти за консултативна и болнична помощ.

(2) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) В медицински център, медико-дентален център и дентален център могат да се провеждат и клинични изпитвания на лекарствени продукти.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) Лекар, съответно лекар по дентална медицина, практикуващ в амбулатория за първична или специализирана извънболнична помощ, извършва лечение на болен и в дома му, когато състоянието на болния налага това.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) Лекарите и лекарите по дентална медицина от лечебните заведения за извънболнична помощ са длъжни да хоспитализират пациентите в болница, когато лечебната цел не може да се постигне в амбулаторни условия или в дома на пациентите.

(5) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 02.06.2009 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) Лекар по дентална медицина, който притежава издадено по реда на Закона за безопасно използване на ядрената енергия удостоверение за съответната правоспособност, може да извършва образна диагностика на зъбите и челюстите на пациентите.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Характерът на дейността, броят и квалификацията на лекарите, съответно лекарите по дентална медицина, работещи в лечебното заведение, и начинът на организация определят вида на амбулаторията съгласно чл. 8, ал. 1, т. 1 и 2.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Индивидуална практика за първична медицинска помощ се организира и осъществява от лекар с призната специалност по

обща медицина, съответно от лекар по дентална медицина, който се регистрира по реда на чл. 40.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Индивидуална практика за специализирана медицинска помощ се организира и осъществява от лекар с призната специалност извън тази по ал. 1, съответно от лекар по дентална медицина с призната специалност, който се регистрира по реда на чл. 40.

(3) Лицата по ал. 1 и 2 могат да наемат и други лица съобразно нуждите и обема на лечебната дейност.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Лицата по ал. 1 са длъжни да определят заместник в случаите на тяхното отсъствие, за което уведомяват писмено съответната регионална здравна инспекция и районната здравноосигурителна каса. Лицето, определено като заместник, трябва да притежава съответната правоспособност и да е вписано в съответния регистър по Закона за съсловните организации на лекарите и лекарите по дентална медицина.

(5) В случаите на отсъствие над 10 дни условията и редът за заместването се уреждат в договора за оказване на медицинска помощ със съответната районна здравноосигурителна каса.

(6) В договора за оказване на медицинска помощ между лицата по ал. 1 и районната здравноосигурителна каса се уреждат условията и редът за заместване както в случаите на отсъствие на лицето - страна по договора, така и заместването на други лица, регистрирали индивидуална практика за извънболнична помощ в същия район.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Групова практика за първична медицинска помощ се осъществява от търговско дружество или кооперация, учредени от лекари с призната специалност по обща медицина, съответно от лекари по дентална медицина, които се регистрират по реда на чл. 40.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Групова практика за специализирана медицинска помощ се осъществява от търговско дружество или кооперация, учредени от лекари с една и съща призната специалност извън тази по ал. 1, съответно от лекари по дентална медицина с една и съща призната специалност, които се регистрират по реда на чл. 40.

(3) Лицата по ал. 1 и 2 могат да наемат и други лица съобразно нуждите и обема на лечебната дейност.

Чл. 15. Лицата по чл. 13, ал. 1 и чл. 14, ал. 1 могат да сключват договори за изпълнение на медицинска дейност с фелдшери и медицински сестри (акушерки), които работят и в друго населено място.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Медицински център или медико-дентален център е лечебно заведение, в което осъществяват специализирана извънболнична помощ не по-малко от трима лекари и/или трима лекари по дентална медицина с различни признати специалности.

(2) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Дентален център е лечебно заведение, в което не по-малко от трима лекари по дентална медицина с различни признати специалности осъществяват първична и специализирана извънболнична дентална помощ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Медицински център, дентален център или медико-дентален център се управлява от лекар, съответно лекар по дентална медицина, с призната специалност.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Устройството, дейността и вътрешният ред на центъра се уреждат с правилник, утвърден от ръководителя по ал. 3.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) Диагностично-консултативният център е лечебно заведение, в което осъществяват специализирана извънболнична помощ не по-малко от 10 лекари с различни признати специалности. Центърът трябва да бъде съоръжен с необходимата медицинска апаратура, да разполага поне с една медико-диагностична лаборатория и уредба за образна диагностика.

(2) Диагностично-консултативният център се управлява от лекар с призната специалност и квалификация по здравен мениджмънт или магистър по икономика и управление с призната специалност по медицинска информатика и здравен мениджмънт или по икономика на здравеопазването.

(3) Устройството, дейността и вътрешният ред на центъра се уреждат с правилник, утвърден от ръководителя по ал. 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2007 г., в сила от 13.04.2007 г.) В диагностично-консултативния център могат да се провеждат клинични изпитвания на лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) (1) В медицинския, медико-денталния и диагностично-консултативния център могат да се разкриват звена, в които акушерки самостоятелно оказват акушерски грижи.

(2) Видовете дейности, които се извършват в звената по ал. 1, се определят в съответствие с наредбата по чл. 7, ал. 1 от Закона за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти.

(3) Звената по ал. 1 се ръководят от лица с образователно-квалификационна степен "бакалавър" по специалността "акушерка" и с професионален стаж не по-малко от две години.

(4) Редът за извършване на дейностите в звената по ал. 1 се определя с правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на съответното лечебно заведение.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Самостоятелната медико-диагностична лаборатория е лечебно заведение, в което лекар с помощта на други специалисти извършва предписани от друг лекар или лекар по дентална медицина специализирани медицински изследвания. В нея работи поне един лекар с призната специалност по профила на лабораторията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Самостоятелната медико-техническа лаборатория е лечебно заведение, в което специалисти със съответното образование извършват предписани от лекар, съответно лекар по дентална медицина, специфични технически дейности и произвеждат специализирани медицински и помощни средства.

(3) Самостоятелната медико-диагностична лаборатория се управлява от лекар с призната специалност по профила на лабораторията.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Самостоятелната медико-техническа лаборатория се управлява от лекар, съответно лекар по дентална медицина или специалист по профила на лабораторията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 02.06.2009 г.) Профилът на лабораториите по

ал. 1 и 2 и видовете дейности, които те извършват, се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 02.06.2009 г.) Дейността на лабораториите по ал. 1 и 2 се извършва съгласно правилник за устройството, дейността и вътрешния ред, утвърден от ръководителя на лабораторията. За осъществяването на дейността на лабораторията могат да се наемат и други лица.

Глава четвърта. ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Чл. 19. (1) (Предишен текст на чл. 19 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебно заведение за болнична помощ е заведение, в което лекари с помощта на други специалисти и помощен персонал извършват всички или някои от следните дейности:

1. диагностика и лечение на заболявания, когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболнична помощ;

2. родилна помощ;

3. рехабилитация;

4. (изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) диагностика и консултации, поискани от лекар или лекар по дентална медицина от други лечебни заведения;

4а. (нова - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.) трансплантация на органи, тъкани и клетки;

4б. (нова - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) вземане, съхраняване, снабдяване с кръв и кръвни съставки, трансфузионен надзор;

4в. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) диспансеризация;

5. медико-козметични услуги;

6. клинични изпитвания на лекарства и медицинска апаратура съгласно действащото в страната законодателство;

7. учебна и научна дейност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебното заведение за болнична помощ по ал. 1 извършва дейността си:

1. в съответствие с утвърдените по реда на чл. 6, ал. 1 медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика;

2. при осигуреност на лечебното заведение за болнична помощ с медицински специалисти на основен трудов договор;

3. при наличие на определените в медицинските стандарти по чл. 6, ал. 1 технически изправна медицинска апаратура и техника на територията на съответното лечебно заведение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебното заведение за болнична помощ по ал. 1 осигурява непрекъснато 24-часово изпълнение на лечебната дейност по медицински специалности съгласно разрешението по чл. 47, включително и на медицинска помощ при спешни състояния.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Финансирането на медицинската помощ при спешни състояния по ал. 3 се извършва по ред и методика, определени от министъра на здравеопазването, в рамките на средствата, предвидени в бюджета на Министерството на здравеопазването за съответната календарна година.

Чл. 20. (1) (Предишен текст на чл. 20 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В болницата за активно лечение се лекуват лица с остри заболявания, травми, изострени хронични

болести, състояния, изискващи оперативно лечение в болнични условия, и се оказват родилна помощ и медико-козметични услуги.

(2) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В болницата за активно лечение могат да се откриват структури за долекуване и продължително лечение или рехабилитация.

(3) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Дейността по ал. 2 може да се извършва след издаване на разрешението по чл. 47.

Чл. 21. В болницата за долекуване и продължително лечение се приемат лица, нуждаещи се от продължително възстановяване на здравето, и лица с хронични заболявания, изискващи грижи и поддържане на задоволително телесно и психическо състояние.

Чл. 22. В болницата за рехабилитация се приемат лица, нуждаещи се от физикална терапия, моторна и психична рехабилитация, балнео-, климато- и таласолечение.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) В болницата за долекуване, продължително лечение и рехабилитация се осъществяват дейностите по чл. 21 и 22.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Многопрофилна болница е лечебно заведение, което има отделения или клиники най-малко по две медицински специалности.

(2) Специализирана болница е лечебно заведение, което има отделения или клиники по една медицинска или дентална специалност.

(3) В специализирана болница могат да се откриват структури и по специалности с преобладаваща хирургична, терапевтична, клинично-диагностична или друга насоченост и по анестезиология и интензивно лечение, осигуряващи осъществяването на специалността, по която болницата е специализирана.

(4) Специалностите по ал. 1 - 3 и тяхната насоченост се определят по реда на чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето.

Глава пета. ДРУГИ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Чл. 24. Център за спешна медицинска помощ е лечебно заведение, в което медицински специалисти с помощта на друг персонал оказват спешна помощ на заболели и пострадали лица в дома, на местопроизшествието и по време на транспортирането до евентуалната им хоспитализация.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2003 г.) (1) Център за трансфузионна хематология е лечебно заведение, в което лекари с помощта на друг персонал:

1. вземат кръв и кръвни съставки;
2. диагностицират, преработват, съхраняват, осигуряват кръв и кръвни съставки;
3. произвеждат, съхраняват и осигуряват кръвни биопрепарати;
4. осъществяват дейности по трансфузионен надзор.

(2) Центровете по ал. 1 осъществяват дейността си съгласно изискванията на този закон и Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането.

(3) Министърът на здравеопазването може да направи предложение за закриване на център за трансфузионна хематология, който осъществява дейност в нарушение на ал. 2.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Център за психично здраве е лечебно заведение, в което лекари с помощта на друг персонал извършват следните дейности:

1. спешна психиатрична помощ;
2. диагностика и лечение на лица с психични разстройства;
3. периодично наблюдение и консултации на лица с психични разстройства и домашен патронаж;
4. психотерапия и психо-социална рехабилитация;
5. психиатрична и психологична експертна дейност;
6. (нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) клинични изпитвания на лекарствени продукти;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) създаване и поддържане на регионална информационна система на лица с психични разстройства за нуждите на регистъра по чл. 147а, ал. 1 от Закона за здравето;
8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) промоция, превенция и подобряване психичното здраве на населението;
9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) информирание на обществеността по проблемите на психичното здраве;
10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) научноизследователска дейност в областта на психичното здраве.

(2) Лечебната дейност в центъра за психично здраве се ръководи от лекар с призната специалност по психиатрия и с квалификация по здравен мениджмънт.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Центърът за психично здраве се състои от следните звена и отделения: приемно-диагностични; за спешна и мобилна психиатрична помощ; за активно лечение на лица с тежки психични разстройства, които могат да са специализирани по пол, възраст, профил на заболяването или друг признак; рехабилитационни и ресоциализационни, включително за трудова терапия.

(4) Към центъра за психично здраве могат да се откриват легла за диагностичен и лечебен престой.

(5) Центърът за психично здраве може да предоставя социални услуги по реда на Закона за социалното подпомагане.

(6) Устройството, дейността и вътрешният ред на центъра за психично здраве се уреждат с правилник, утвърден от ръководителя по ал. 2.

Чл. 26а. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Център за кожно-венерически заболявания е лечебно заведение, в което лекари с помощта на друг персонал извършват следните дейности:

1. диагностика, лечение и рехабилитация на лица с остри и хронични дерматологични заболявания;
2. периодично наблюдение на лица с кожни и венерически заболявания, включително животозастрашаващи булозни дерматологични заболявания (форми на пемфигус);
3. диагностика, лечение и профилактика на лица със сексуално предавани инфекции;

4. (нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) клинични изпитвания на лекарствени продукти;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) периодично изготвяне на анализ на епидемиологичните показатели за сексуално предаваните инфекции и оценка на качеството и ефективността на провежданите диагностични, лечебни, профилактични и рехабилитационни дейности;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) експертна дейност в областта на сексуалното здраве и на кожно-венерическите заболявания;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) промоция, превенция и подобряване на сексуалното здраве на населението и на кожно-венерическите заболявания;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) информиране на обществеността по проблемите на сексуалното здраве и на кожно-венерическите заболявания;

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) научно-изследователска дейност в областта на сексуалното здраве и на кожно-венерическите заболявания.

(2) Лечебната дейност в центъра за кожно-венерически заболявания се ръководи от лекар с призната специалност по кожни и венерически болести и с квалификация по здравен мениджмънт.

(3) Центърът за кожно-венерически заболявания се състои от специализирани диагностично-консултативни кабинети и подпомагащи дейността им звена.

(4) Към центъра за кожно-венерически заболявания могат да се откриват до 10 легла за диагностичен и лечебен престой.

(5) Устройството, дейността и вътрешният ред на центъра за кожно-венерически заболявания се уреждат с правилник, утвърден от ръководителя по ал. 2.

Чл. 26б. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Комплексен онкологичен център е лечебно заведение, в което лекари с помощта на друг персонал извършват следните дейности:

1. активно издирване, диагностика и лечение на лица с онкологични заболявания;

2. периодично наблюдение, консултации и проследяване на болните с онкологични заболявания и преканцерози;

3. регистрация и диспансеризация на болни с онкологични заболявания и преканцерози;

4. създаване и поддържане на раков регистър за съответната територия, на обслужвания район и за нуждите на Националния раков регистър;

5. промоция и превенция на онкологичните заболявания;

6. информиране на обществеността по проблемите на онкологичните заболявания;

7. експертна и консултативна дейност в областта на онкологията и медицинската онкология;

8. научноизследователска дейност в областта на онкологията;

9. провеждане на клинични и терапевтични изпитвания в областта на медицинската онкология;

10. (нова - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) клинични изпитвания на лекарствени продукти;

11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) реализиране на комплексни програми за обучение и специализация по онкология, медицинска онкология и лъчелечение и здравни грижи;

12. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) осъществяване на консултации по проблемите на онкологичните заболявания в обслужвания район;

13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) извършване на

профилактика и скринингови програми за онкологичните заболявания.

(2) Лечебната дейност в комплексния онкологичен център се ръководи от лекар с призната специалност по онкология или медицинска онкология и с квалификация по здравен мениджмънт.

(3) Комплексният онкологичен център има следната структура:

1. диагностично-консултативен блок, който се състои от специализирани диагностично-консултативни кабинети, лаборатории и отделения без легла по образна диагностика, патоанатомия и нуклеарна медицина;

2. стационарен блок, който се състои от отделения, съответстващи на основните методи от комплексното лечение - медицинска онкология, лъчелечение, онкологична хирургия;

3. звено за регистрация и профилактика на онкологичните заболявания;

4. аптека за задоволяване на собствените си нужди.

(4) В комплексния онкологичен център могат да се откриват легла за долекуване, продължително лечение, рехабилитация и палиативни грижи.

(5) Комплексният онкологичен център може да предоставя социални услуги по реда на Закона за социалното подпомагане.

(6) Устройството, дейността и вътрешният ред на комплексния онкологичен център се уреждат с правилник, утвърден от ръководителя по ал. 2.

Чл. 27. (1) (Доп. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Дом за медико-социални грижи е лечебно заведение, в което медицински и други специалисти осъществяват продължително медицинско наблюдение и специфични грижи за лица от различни възрастови групи с хронични заболявания, специфични грижи по домовете на лица с хронични инвалидизиращи заболявания и медико-социални проблеми.

(2) Лечебната дейност в дома за медико-социални грижи се ръководи от медицински специалист.

(3) Устройството, дейността и вътрешният ред на дома за медико-социални грижи се уреждат с правилник, утвърден от ръководителя по ал. 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Домовете за медико-социални грижи могат да предоставят социални услуги по реда на Закона за социалното подпомагане.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Хосписът е лечебно заведение, когато в него медицински и други специалисти осъществяват палиативни грижи за терминално болни пациенти.

(2) Лечебната дейност в хосписа, регистриран по този закон, се ръководи от медицински специалист.

(3) Устройството, дейността и вътрешният ред на хосписа - лечебно заведение, се уреждат с правилник, утвърден от ръководителя по ал. 2.

(4) Хосписите - лечебни заведения, могат да предоставят социални услуги по реда на Закона за социалното подпомагане.

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) (1) Диализен център е лечебно заведение, в което един или няколко лекари с помощта на други специалисти осъществяват лечение, рехабилитация и наблюдения на болни с хронична бъбречна недостатъчност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Диализният център се управлява от лекар с призната медицинска специалност и с най-малко две години трудов стаж в център по

хемодиализа или отделение по хемодиализа.

(3) Устройството и дейността на диализния център се уреждат с правилник, утвърден от министъра на здравеопазването.

Чл. 28б. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) Тъканната банка е лечебно заведение, в което лекар с помощта на други специалисти взема, изследва, етикетира, обработва, транспортира, съхранява и преработва органи, тъкани и клетки с медицински цели.

(2) Тъканните банки могат да вземат само тъкани и клетки за присаждане или преработка, а органи - само за преработка.

(3) Дейността на тъканната банка се извършва съгласно правилник за устройството, дейността и вътрешния ред, утвърден от ръководителя на лечебното заведение.

Част трета.

СЪЗДАВАНЕ И ЗАКРИВАНЕ НА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Глава шеста.

НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНА КАРТА. ОБЛАСТНИ ЗДРАВНИ КАРТИ

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения за болнична помощ, центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове и домовете за медико-социални грижи, както и лекарите и лекарите по дентална медицина, необходими за извънболничната помощ в Република България, се планират и разпределят на териториален принцип въз основа на потребностите на населението от достъпна и своевременна медицинска помощ.

(2) Планирането и разпределението на лечебните заведения по ал. 1 се извършват чрез Национална здравна карта и областни здравни карти, посредством които се осъществява националната здравна политика.

(3) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) За изработване на областната здравна карта министърът на здравеопазването назначава комисия, която включва областния управител, двама представители на регионалната здравна инспекция, двама представители на районната здравноосигурителна каса, по един представител на районната колегия на Българския лекарски съюз, районната колегия на Българския зъболекарски съюз и регионалната колегия на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, един представител на представителните организации за защита правата на пациентите и по един представител на общините в съответната област, на чиято територия има лечебно заведение за болнична помощ.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Представителите на общините по ал. 3 се определят по реда на Закона за местното самоуправление и местната администрация. Представителите на представителните организации за защита правата на пациентите се избират и освобождават от организациите, признати по реда на чл. 86в от Закона за здравето.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) За всяка област картата обхваща общините съгласно списъка по чл. 6, ал. 2 от Закона за здравното осигуряване.

(6) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) При изработването на областните здравни карти комисията по ал. 3 е длъжна да съобрази достъпа до медицинско обслужване на

населението, живеещо в труднодостъпните и отдалечените райони.

(7) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Всяка областна комисия представя на министъра на здравеопазването изготвената областна здравна карта и цялата първична информация, използвана за създаването ѝ, както и предложения за реструктуриране на лечебните заведения за болнична помощ.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Областните здравни карти се създават след оценка на потребностите от спешна, първична и специализирана извънболнична и болнична помощ и съответствието на лечебните заведения с изискванията по чл. 19, ал. 2 и 3.

(2) Лечебните заведения за болнична помощ се финансират със средства от републиканския бюджет или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса само за дейността на клиники и отделения, за които е установено съответствие с изискванията по ал. 1 и по реда на чл. 34, ал. 4.

(3) Лечебните заведения за болнична помощ се финансират със средства от републиканския бюджет или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса за дейността на клиники и отделения, за които не е налице съответствие с изискването по чл. 19, ал. 2, т. 2 при условията и по реда на чл. 59, ал. 12 от Закона за здравното осигуряване.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Областните здравни карти съдържат:

1. географските граници на здравните райони;
2. вида, броя, дейността и разпределението на лечебните заведения по отделните нива на медицинското обслужване в областта, без тези по чл. 32, ал. 2, т. 2;
3. необходимия минимален брой на лекарите и лекарите по дентална медицина в извънболничната помощ по специалности;
4. минималния и максималния брой легла за активно лечение (терапевтични, хирургични, педиатрични, акушеро-гинекологични и легла за интензивно лечение) и за долекуване и продължително лечение;
5. лечебните заведения за болнична помощ, с които Националната здравноосигурителна каса задължително сключва ежегодно договори по смисъла на Закона за здравното осигуряване.

(2) Разпределението на броя на леглата по ал. 1, т. 4 се определя съобразно броя на населението в областта по ред, определен в методика, утвърдена от министъра на здравеопазването.

(3) При изработването на методиката по ал. 2 министърът на здравеопазването е длъжен да съобрази достъпа до медицинско обслужване на населението.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Националната здравна карта се изработва от национална комисия, назначена от министъра на здравеопазването, който е председател на комисията.

(2) Националната здравна карта съдържа:

1. съдържанието на областните здравни карти по чл. 31, ал. 1 след съгласуването и утвърждаването им от министъра на здравеопазването;
2. необходимия брой центрове за спешна медицинска помощ, центрове за трансфузионна хематология, лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ, лечебни заведения за лечение на онкологични заболявания, с изключение на комплексните онкологични центрове, лечебни заведения за лечение на инфекциозни болести, включително особено опасни

инфекциозни болести и домове за медико-социални грижи, в които се осъществяват медицинско наблюдение и специфични грижи за деца;

3. националните здравни приоритети;

4. лечебните заведения за болнична помощ, с които Националната здравноосигурителна каса задължително сключва ежегодно договори по смисъла на Закона за здравното осигуряване за осигуряване на достъпна медицинска помощ;

5. минималния и максималния брой легла за активно лечение (терапевтични, хирургични, педиатрични, акушеро-гинекологични и за интензивно лечение) и за долекуване и продължително лечение на лечебните заведения по т. 1 и 2;

6. списък на лечебните заведения за болнична помощ, които не подлежат на приватизация.

Чл. 33. (Отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

Чл. 34. (1) Националната здравна карта на Република България се утвърждава с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Националната здравна карта подлежи на цялостна актуализация на всеки три години. Частична актуализация се прави при необходимост.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) При изработването и актуализацията на Националната здравна карта се отчита съответствието с изискванията по чл. 19, ал. 2 и 3 на съответните лечебни заведения.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Националната здравна карта по ал. 1 е задължителна за разпределението на лечебните заведения по чл. 29, ал. 1 и за финансирането на заплащаните от Националната здравноосигурителна каса медицински дейности, с изключение на лечебните заведения по чл. 8, ал. 1, създадени от лекари по дентална медицина по реда на този закон.

Глава седма.

СЪЗДАВАНЕ, РЕГИСТРАЦИЯ И РАЗРЕШЕНИЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Раздел I.

Създаване на лечебните заведения

Чл. 35. (1) Лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 се създават и преобразуват от Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването. Предложението на министъра на здравеопазването се съгласува със съответния министър, когато лечебното заведение е към ведомствата, посочени в чл. 5, ал. 1. Предложението за домовете за медико-социални грижи, в които се осъществяват медицинско наблюдение и специфични грижи за деца, се прави въз основа на искане на съответния общински съвет.

(2) Лечебните заведения по ал. 1 са юридически лица на бюджетна издръжка за специфичните си функции.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Устройството, дейността и структурата на лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 се уреждат с правилник, издаден от:

1. министъра на здравеопазването - за центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ и домовете за медико-социални грижи, в които се осъществяват медицинско наблюдение

и специфични грижи за деца;

2. (изм. - ДВ, бр. 36 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Министерския съвет по предложение на съответния министър и министъра на здравеопазването - за лечебните заведения към Министерския съвет, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Издаването на правилника по ал. 3 се извършва след проверка от регионалната здравна инспекция относно спазването на медицинските стандарти и на здравните изисквания, удостоверени с документите и по реда на чл. 47, ал. 4.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В случаите, когато лечебното заведение ще извършва вземане и присаждане на органи, тъкани и клетки, издаването на правилника по ал. 3 се извършва и след проверка от Изпълнителната агенция по трансплантация и издадено по реда на чл. 47, ал. 6 удостоверение.

Чл. 36. (1) (Доп. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) Лечебните заведения по чл. 10, т. 5 и лечебните заведения за извънболнична помощ, извън тези по чл. 8, ал. 1, т. 1, буква "а" и т. 2, буква "а", се учредяват като търговски дружества или кооперации, както и като дружества по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, след което се регистрират по реда на чл. 40. При необходимост държавата и общините самостоятелно или съвместно с други лица могат да създават такива заведения като дружества с ограничена отговорност или като акционерни дружества.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения по чл. 8, ал. 1, т. 1, буква "а" и т. 2, буква "а" се учредяват като еднолични търговски дружества или еднолични търговци, след което се регистрират по реда на чл. 40. В случаите, когато лечебните заведения по чл. 8, ал. 1, т. 1, буква "а" и т. 2, буква "а" се учредяват от физически лица - лекари и лекари по дентална медицина, те се регистрират само по реда на чл. 40.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 в предмета на дейност задължително се вписва осъществяването само на извънболнична помощ или на дейностите по чл. 27 и 28.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) Търговската регистрация на фирмата задължително трябва да съдържа пълното обозначение на съответния вид лечебно заведение по чл. 8 и чл. 10, т. 4 и 5.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) Тъканната банка се учредява като дружество с ограничена отговорност или акционерно дружество, както и като дружество по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, когато то допуска такова дружество да бъде тъканна банка и осъществява дейност след получаване на разрешение по реда на чл. 51а.

(2) В предмета на дейност на тъканната банка задължително се вписва осъществяването само на дейностите по чл. 28б.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) Търговската регистрация на фирмата задължително трябва да съдържа пълното обозначение на лечебното заведение.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007

г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения за болнична помощ, домовете за медико-социални грижи, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове и диализните центрове се учредяват от държавата и общините, от юридически и физически лица като търговски дружества или кооперации, както и като дружества по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство и осъществяват дейност след получаване на разрешение по реда на чл. 46.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2000 г., доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В предмета на дейност на дружествата или кооперациите задължително се вписва осъществяването само на болнична помощ и/или на дейностите по чл. 26, ал. 1, чл. 26а, ал. 1, чл. 26б, ал. 1, чл. 27, ал. 1 и чл. 28а, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Държавата и общините създават лечебни заведения за болнична помощ, центрове за психично здраве, центрове за кожно-венерически заболявания, комплексни онкологични центрове и диализни центрове като дружества с ограничена отговорност или като акционерни дружества.

(4) Държавата създава лечебни заведения по ал. 3 с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването.

(5) Общините създават с решение на общинските съвети лечебни заведения по ал. 3 след съгласието на министъра на здравеопазването.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) При търговската регистрация на фирмата задължително трябва да се вписва пълното или съкратеното означение на вида болнично лечебно заведение, посочен в чл. 9, ал. 1 и 2.

Чл. 38. (1) Членове 72 и 73 от Търговския закон не се прилагат за непаричните вноски на държавата и общините в държавни или общински лечебни заведения.

(2) В случаите по ал. 1 в капитала на дружеството се записва балансовата стойност на всички дълготрайни активи на имуществото, въз основа на което се образува.

Раздел II. Регистрация

Чл. 39. (1) (Предишен текст на чл. 39 - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) Регистрират се лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) На регистрация подлежи и лечебната дейност по чл. 2а, за осъществяването на която могат да се откриват до 10 легла за наблюдение и лечение до 48 часа.

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) При възникнала необходимост от по-дълъг престой в случаите по ал. 2 медицинският факултет или факултетът по дентална медицина на съответното висше медицинско училище е длъжен да организира хоспитализацията на пациента.

(4) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения по ал. 1 и факултетите, извършващи лечебна дейност по чл. 2а, се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010

г., в сила от 01.01.2011 г.) Регистрацията се извършва в съответната регионална здравна инспекция, на чиято територия се намира лечебното заведение, въз основа на заявление, към което се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) данни за Единния идентификационен код на дружеството или кооперацията от Търговския регистър, а за дружествата, регистрирани в държава - членка на Европейския съюз, или в държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство - документ за актуална регистрация по националното законодателство, издаден от компетентен орган на съответната държава;

2. учредителният акт на дружеството, съответно на кооперацията, и правилникът за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение;

3. имената на лицата - съдружници или акционери в дружеството или членове на кооперацията, учредяващи групова практика;

4. дипломата за съответното висше образование на лицата, които ще управляват, съответно ще работят в лечебното заведение;

5. документът за призната специалност на лицата, които ще ръководят, съответно ще работят в лечебното заведение;

6. (изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) удостоверение за вписване в регистъра на районната колегия на Българския лекарски съюз или Българския зъболекарски съюз за лекарите и лекарите по дентална медицина, които ще ръководят, съответно ще работят в заведението;

ба. (нова - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) удостоверение за вписване в регистъра на районната колегия на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи - за акушерките, които ще работят в звената по чл. 17а;

7. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) свидетелство за съдимост - за лицата, членове на управителните и контролните органи на лечебното заведение;

8. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г., отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

9. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

10. разрешението от компетентния държавен орган, когато в лечебното заведение ще се използва медицинско оборудване с източник на йонизиращо лъчение;

11. (нова - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г., отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

12. (нова - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 02.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) документи за платена държавна такса по чл. 41, ал. 3 от този закон и по чл. 46 от Закона за здравето, а в случаите по ал. 5 - и документ за платена държавна такса по чл. 11, ал. 6 от Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки.

(2) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

(3) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., отм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) В 14-дневен срок от постъпване на заявлението по ал. 1 регионалната здравна инспекция извършва проверка относно спазване на здравните изисквания от лечебното заведение. В случаите, когато се установи, че в лечебното заведение не са спазени здравните изисквания, регионалната здравна инспекция дава предписания и определя срок за отстраняването им.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила

от 01.01.2011 г.) В случаите, когато лечебното заведение ще извършва вземане и присаждане на тъкани и клетки, регионалната здравна инспекция в деня на постъпване на заявлението по ал. 1 изпраща по служебен ред искане до Изпълнителната агенция по трансплантация за извършване на проверка относно спазването на утвърдените медицински стандарти от лечебното заведение.

(6) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В 14-дневен срок от постъпване на искането по ал. 5 Изпълнителната агенция по трансплантация издава удостоверение. В удостоверението се посочва дали лечебното заведение може да извършва вземане и присаждане на тъкани и клетки в съответствие с утвърдените медицински стандарти, а при несъответствия се дават предписания и се определя срок за отстраняването им.

(7) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2006 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 36 от 2009 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Регистрацията на лечебната дейност по чл. 2а се извършва в съответната регионална здравна инспекция, на чиято територия се намира висшето медицинско училище, въз основа на заявление от неговия ректор, към което се прилагат:

1. данните за наименованието, седалището и адреса на управление на висшето медицинско училище;

2. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) дипломите за завършено висше образование и документите за призната специалност, при наличие на такава, на ръководителите на съответните катедри и на лекарите преподаватели и лекарите - преподаватели по дентална медицина, които ще осъществяват практическото обучение или ще извършват научната дейност;

3. (отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

4. разрешението от компетентния държавен орган, когато при извършване на дейността по чл. 2а се използва медицинско оборудване с източник на йонизиращо лъчение;

5. решението за институционална акредитация на висшето училище и документа за програмна акредитация, издадени по реда на Закона за висшето образование;

6. информация за броя на откритите легла по чл. 39, ал. 2;

7. (нова - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 02.06.2009 г.) документ за платена държавна такса.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 36 от 2009 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) При непълноти на представените документи по ал. 1 и 7 в 14-дневен срок директорът на регионалната здравна инспекция уведомява писмено лицето за това и определя срок за отстраняването им.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 36 от 2009 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) В 14-дневен срок от извършване на проверката по ал. 4 и получаване на удостоверението по ал. 6 или от отстраняване на непълнотите по ал. 8 директорът на регионалната здравна инспекция издава удостоверение за регистрация на лечебното заведение или удостоверение за извършване на лечебната дейност по чл. 2а.

Чл. 41. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) В регионалната здравна инспекция се води регистър на лечебните заведения. Регистърът е публичен и съдържа:

1. пореден номер;

2. дата на издаване на удостоверението за регистрацията на лечебното заведение;

3. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) данни за лечебното заведение - име, седалище, капитал, единен идентификационен код;

4. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) данни за лицето, представляващо лечебното заведение - име от документа за самоличност;

5. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) данни за лицата по чл. 40, ал. 1, т. 3 в лечебното заведение - име от документа за самоличност;

6. видове дейности, за които е регистрирано лечебното заведение;

7. данни за преобразуване, сливане, вливане, разделяне и прекратяване на лечебното заведение, промяна на собствеността;

8. дата на заличаване на регистрацията и основанието за това;

9. промени в обстоятелствата по т. 1 - 8;

10. забележки по вписаните обстоятелства.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) В регистъра по ал. 1 се вписват и следните данни за регистрираната лечебна дейност по чл. 2а:

1. пореден номер;

2. дата на издаване на удостоверението за извършване на лечебната дейност по чл. 2а;

3. данни за висшето медицинско училище - наименование, седалище, адрес на управление и срок на валидност на акредитацията;

4. (изм. - ДВ, бр. 36 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) данните по чл. 40, ал. 7, т. 2;

5. дата на заличаване на регистрацията и основанието за това;

6. промени в обстоятелствата по т. 1 - 5;

7. забележки по вписаните обстоятелства.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 02.06.2009 г.) Министерският съвет определя с наредба реда за водене на регистъра по ал. 1 и утвърждава тарифа за таксите за издаване на удостоверение за регистрация на лечебно заведение, удостоверение за извършване на лечебна дейност по чл. 2а и за използване на регистъра.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., доп. - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) В края на всяко шестмесечие регионалният център по здравеопазване изпраща на Министерството на здравеопазването и на кмета на съответната община обобщени данни за извършените регистрации на лечебни заведения и лечебната дейност по чл. 2а.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., доп. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Регистрираните лица са длъжни да уведомяват съответната регионална здравна инспекция за всички промени по извършената регистрация на лечебното заведение и на лечебната дейност по чл. 2а в 7-дневен срок от настъпването им.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Директорът на регионалната здравна инспекция прави мотивиран отказ за регистрация:

1. при непълноти на представените документи по чл. 40 и неотстраняването им в срока, определен по реда на чл. 40, ал. 8;

2. когато лице, представляващо лечебното заведение, е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако не е реабилитирано, или е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност;

3. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) когато регионалната здравна инспекция констатира неспазване на здравните изисквания, които не са отстранени в

определения от нея срок;

4. когато Изпълнителната агенция по трансплантация констатира неспазване на утвърдените медицински стандарти, които не са отстранени в определения от нея срок.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказът по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Регистрацията на лечебно заведение се заличава:

1. когато районната колегия на съсловната организация е заличила от регистъра лекаря или лекаря по дентална медицина, учредил лечебно заведение по чл. 8, ал. 1, т. 1, буква "а" и т. 2, буква "а";

2. при установено нарушение по чл. 3, ал. 4;

3. при осъществяване на дейности в нарушение на извършената регистрация;

4. при осъществяване на дейности в нарушение на утвърдените медицински стандарти и здравни изисквания;

5. при неосъществяване на дейност повече от 6 месеца;

6. при настъпване на обстоятелствата по чл. 44, ал. 1, т. 2;

7. по искане на лечебното заведение;

8. при прекратяване на юридическото лице, при смърт на регистрирания или поставянето му под запрещение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) Регистрацията на лечебната дейност по чл. 2а се заличава:

1. по искане на ректора на висшето медицинско училище;

2. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) при закриване на медицинския факултет или факултета по дентална медицина на висшето медицинско училище;

3. при изтичане и непродължаване на срока на валидност на програмната акредитация;

4. при осъществяване на дейности в нарушение на извършената регистрация.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 30 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Заличаването на регистрацията се извършва със заповед на директора на регионалната здравна инспекция.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 30 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Заповедите на директора на регионалната здравна инспекция, издадени в случаите по ал. 1, т. 1 - 6 и ал. 2, т. 4, подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) Обжалването на заповедта не спира изпълнението ѝ.

Раздел III.

Разрешение за осъществяване на дейност

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) На разрешение подлежи осъществяването на дейността на лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове.

(2) Разрешение за осъществяване на лечебна дейност на заведенията по ал. 1 се издава от

министъра на здравеопазването.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи, както и условията и реда за откриване на структури по чл. 20, ал. 2, се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Разрешение за осъществяване на дейност от лечебните заведения по чл. 46, ал. 1 се издава след представяне на заявление до министъра на здравеопазването, към което се прилагат:

1. данни за Единния идентификационен код на дружеството или кооперацията от Търговския регистър, а за дружествата, регистрирани в държава - членка на Европейския съюз, или в държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство - документ за актуална регистрация по националното законодателство, издаден от компетентен орган на съответната държава;

2. правилникът за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение;

3. диплома за съответното висше образование на лицата, управляващи лечебното заведение, а за лицата по чл. 63, ал. 1 съответно и диплома, свидетелство или удостоверение за квалификация по здравен мениджмънт или диплома, или свидетелство за призната специалност по медицинска информатика и здравен мениджмънт или по икономика на здравеопазването;

4. данните от документа за самоличност - за членовете на изпълнителните и контролните органи на лечебното заведение;

5. свидетелство за съдимост - за лицата, членове на управителните и контролните органи на лечебното заведение;

6. разрешението от компетентния държавен орган, когато в лечебното заведение ще се използва медицинско оборудване с източник на йонизиращо лъчение;

7. удостоверението за вписване в регистъра на Българския лекарски съюз, съответно на Българския зъболекарски съюз - за членовете на изпълнителните или контролните органи, които са лекари или лекари по дентална медицина;

8. документи за платена държавна такса по чл. 49, ал. 3 от този закон и по чл. 46 от Закона за здравето, а в случаите по ал. 6 - и документ за платена държавна такса по чл. 11, ал. 6 от Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2010 г.) Заявлението по ал. 1 се подава в регионалната здравна инспекция.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.)

(4) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) В 30-дневен срок от постъпване на заявлението по ал. 1 регионалната здравна инспекция извършва проверка относно спазването на изискванията на наредбата по чл. 46, ал. 3, правилника по чл. 28а, ал. 3 и на утвърдените медицински стандарти и издава удостоверение, а при установени несъответствия дава предписания и определя срок за отстраняването им.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) В случаите, когато лечебното заведение ще извършва вземане и присаждане на органи, тъкани и клетки, в деня на постъпване на заявлението регионалната здравна инспекция изпраща по служебен път искане до Изпълнителната агенция по трансплантация за извършване на проверка относно спазването на утвърдените медицински стандарти в областта на трансплантацията от лечебното заведение.

(6) В 30-дневен срок от постъпване на искането по ал. 5 Изпълнителната агенция по трансплантация издава удостоверение. В удостоверението се посочва дали лечебното заведение може да извършва вземане и присаждане на органи, тъкани и клетки в съответствие с утвърдените медицински стандарти, а при несъответствия се дават предписания и се определя

срок за отстраняването им.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) В едноседмичен срок от изтичането на срока по ал. 4 и 6 регионалната здравна инспекция изпраща на министъра на здравеопазването документите по ал. 1, 2, 4 и 6.

(8) При непълноти на представените документи по ал. 1 министърът на здравеопазването в 30-дневен срок уведомява писмено лицето за това и определя срок за отстраняването им.

(9) До отстраняване на непълнотите срокът по чл. 48, ал. 1 спира да тече.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) При необходимост длъжностни лица, определени от министъра на здравеопазването, могат да извършат проверка относно спазването на изискванията по ал. 4.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В тримесечен срок от подаване на документите по чл. 47 министърът на здравеопазването издава разрешение за осъществяване на дейността на лечебното заведение или прави мотивиран отказ за издаването му. В разрешението за осъществяване на лечебна дейност се вписват:

1. пълното наименование на лечебното заведение по търговска регистрация - за търговските дружества и кооперации;

2. Единният идентификационен код на лечебното заведение (за търговските дружества и кооперации) и единен регистрационен номер;

3. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) дейностите съответно по чл. 19, чл. 20, ал. 2, чл. 26, 26а, 26б, 27 и 28а;

4. нивото на компетентност на съответните структури;

5. медицинските специалности, по които лечебното заведение осъществява дейност;

6. клиниките и отделенията, в които се осъществява дейността, както и клинично-диагностичните структури, с техните нива на компетентност;

7. адресът, на който се осъществява дейността.

(2) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Министърът на здравеопазването издава мотивиран отказ:

1. при непълноти на представените документи по чл. 47 и неотстраняването им в определения по реда на чл. 47, ал. 8 срок;

2. когато лице, представляващо лечебното заведение, е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако не е реабилитирано, или е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност;

3. когато се констатира несъответствия със здравните изисквания, утвърдените медицински стандарти по чл. 6, ал. 1, наредбата по чл. 46, ал. 3 и правилника по чл. 28а, ал. 3, които не са отстранени в срока по чл. 47, ал. 4;

4. когато Изпълнителната агенция по трансплантация констатира неспазване на утвърдените медицински стандарти, които не са отстранени в определения от нея срок.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Отказът по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 49. (1) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В Министерството на здравеопазването се води регистър на лечебните заведения, получили разрешение за лечебна дейност. Регистърът е публичен и съдържа:

1. номер и дата на разрешението за лечебна дейност;

2. данни за лечебното заведение - име, седалище, капитал, Единен идентификационен

код и единен регистрационен номер, адрес на осъществяване на дейността;

3. ниво на компетентност на съответните структури;

4. име от документа за самоличност - за лицата, членове на управителните и контролните органи на лечебното заведение;

5. видове лечебни дейности, за които е издадено разрешението;

6. дата на отнемане на разрешението и основанието за това;

7. промени в обстоятелствата по т. 1 - 6.

(2) За всяко лечебно заведение в регистъра се отделя партида с необходимия брой двойни страници, на които се написва наименованието му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 02.06.2009 г.) Министерският съвет определя с наредба реда за водене на регистъра по ал. 1 и утвърждава тарифа за таксите за издаване на разрешение за лечебна дейност и за използване на регистъра.

(4) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Средствата от таксите по ал. 3 се разходват за създаване, поддържане и водене на регистъра по ал. 1, както и за обучение на служителите от централната администрация на Министерството на здравеопазването.

Чл. 50. (1) Регистрираните лица са длъжни да уведомяват за всички промени в обстоятелствата по извършената регистрация в 7-дневен срок от настъпването им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Промени във вписаните в разрешението обстоятелства по чл. 48, ал. 1 се правят по реда на чл. 46, ал. 2 и 3 и чл. 47.

Чл. 51. (1) Министърът на здравеопазването може да отнеме разрешението за осъществяване на лечебна дейност, когато:

1. разрешението е издадено въз основа на неверни данни, установени по съответния ред след неговото издаване;

2. се извършват лечебни дейности извън тези, за които е издадено разрешението;

3. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) се нарушава глава трета, раздели I, II и III и глава четвърта, раздели III и IV от Закона за здравето;

4. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) е установено повторно нарушение на утвърдените медицински стандарти по чл. 6, ал. 1;

5. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) не е започнало или е спряно извършването на лечебна дейност в продължение на 6 месеца.

(2) Разрешението се отнема с писмена мотивирана заповед на министъра на здравеопазването, в която се посочва датата, от която се прекратява извършването на лечебна дейност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) В случаите по ал. 1, т. 4 разрешението се отнема с писмена мотивирана заповед на министъра на здравеопазването в частта му за осъществяване на лечебна дейност по медицинската специалност, за която е установено нарушение на утвърдения медицински стандарт.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Заповедта по ал. 2 и 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Обжалването на заповедта не спира изпълнението ѝ.

Чл. 51а. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.) (1) Тъканните банки

осъществяват дейност след получаване на разрешение от директора на Изпълнителната агенция по трансплантация.

(2) Разрешение по ал. 1 се издава въз основа на заявление, към което се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) актуално удостоверение за търговска регистрация, а за дружествата, регистрирани в държава - членка на Европейския съюз, или в държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство - документ за актуална регистрация по националното законодателство, издаден от компетентен орган на съответната държава;

2. учредителният акт на дружеството и правилникът за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение;

3. дипломите за съответното висше образование на лицата, които ще работят в лечебното заведение;

4. свидетелството за съдимост на лицата, представляващи лечебното заведение;

5. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) хигиенното заключение за обекта от органите на регионалната здравна инспекция;

6. (нова - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) стандартните оперативни процедури, които съдържат подробни писмени описания на последователността и начина на извършване на дейностите по трансплантация в съответното лечебно заведение за всеки специфичен процес, материалите и методите, които ще се използват, и очаквания резултат;

7. (нова - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) документ за платена държавна такса в размер, определен с тарифата по чл. 11, ал. 6 от Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки.

(3) При непълнота на представените документи по ал. 2 директорът на Изпълнителната агенция по трансплантация в 15-дневен срок уведомява писмено заявителя за това и определя срок за отстраняването ѝ.

(4) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) В срок до един месец след получаване на заявлението по ал. 2 или след отстраняване на непълнотите по ал. 3 Изпълнителната агенция по трансплантация извършва предварителна инспекция на лечебното заведение при условията и по реда на наредбата по чл. 39а, ал. 3 от Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки за оценка на съответствието на лечебното заведение с изискванията на медицинския стандарт за трансплантация на органи, тъкани и клетки.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) В тримесечен срок от подаване на документите по ал. 2 директорът на Изпълнителната агенция по трансплантация издава разрешение за осъществяване на дейността на тъканната банка, в което се посочват видовете дейности, които тя ще извършва, или прави мотивиран отказ за издаването му.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) Отказът по ал. 5 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) (предишна ал. 6 - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) Директорът на Изпълнителната агенция по трансплантация може със заповед да отнеме издаденото разрешение в следните случаи:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) ако тъканната банка осъществява дейност в нарушение на този закон, Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки и нормативните актове по прилагането им или извършва дейности извън тези, за които е издадено разрешението;

2. по искане на тъканната банка;

3. при прекратяване на тъканната банка.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) Заповедта на директора на Изпълнителната агенция по трансплантация по ал. 6, т. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) (предишна ал. 8 - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) Обжалването на заповедта не спира изпълнението ѝ.

Раздел IV. Закриване на лечебните заведения

Чл. 52. (1) Лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 се закриват с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването след съгласуване със съответния министър. Домовете за медико-социални грижи, в които се осъществяват медицинско наблюдение и специфични грижи за деца, се закриват с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването след направено искане от съответния общински съвет.

(2) В акта по ал. 1 се посочват съответният министър, който определя състава на ликвидационната комисия, срокът за нейната работа, задачите ѝ и средствата, необходими за изпълнението им. Срокът за работа на ликвидационната комисия не може да бъде по-дълъг от една година.

(3) Комисията по ал. 2 се състои най-малко от пет лица, като в нея се включват поне по един представител на ведомството, съответно на общината, където се е водело закритото заведение, на Министерството на здравеопазването, правоспособен юрист и икономист.

(4) Членовете на комисията сключват договор със съответния министър, в който се определят конкретните им права и задължения. Съответният министър приема заключителния доклад и отчета на ликвидационната комисия.

Чл. 53. Условието и редът за ликвидация на лечебните заведения по чл. 5, ал. 1 се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 54. (1) (Доп. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) Прекратяването и ликвидацията на лечебно заведение - търговско дружество или кооперация, се извършва при условията и по реда, предвидени в Търговския закон, съответно за чуждестранните дружества - на националното законодателство на държавата по регистрация, доколкото в този закон не е предвидено друго.

(2) При откриване на производство по несъстоятелност не се допуска заповед върху парични средства като обезпечителна мярка по чл. 630, ал. 1, т. 4 и не се прилага разпоредбата на чл. 630, ал. 2 от Търговския закон.

(3) Прекратяването на лечебни заведения, създадени от общини, се извършва след съгласие на министъра на здравеопазването.

Чл. 55. (1) Срокът на ликвидацията не може да бъде по-дълъг от 18 месеца.

(2) С решението за прекратяване на лечебното заведение се определят ликвидаторите, както и възнаграждението им.

(3) Ликвидаторите на лечебни заведения за болнична помощ са най-малко трима, от които поне един е с висше образование по медицина.

Чл. 56. (1) Ликвидатор може да бъде лице, което:

1. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) има висше образование на

образователно-квалификационна степен "магистър" по медицина, дентална медицина, икономика или право;

2. не е лишено от правото да заема материалноотчетническа длъжност;

3. не е било член на изпълнителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, когато то е прекратено поради несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори.

(2) Ликвидаторите са длъжни да уведомят обществеността за прекратяване на лечебната дейност, като публикуват съобщение най-малко в един централен и в един местен всекидневник в седемдневен срок от назначаването си и го поставят на обществени места и в лечебното заведение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Ликвидаторите са длъжни да уведомят районната здравноосигурителна каса и териториалната дирекция на Националната агенция за приходите за започналата ликвидация в четиринадесетдневен срок от назначаването си.

(4) Ликвидаторите създават условия за довършване на започнатата лечебна дейност, като се съобразяват с интереса на пациентите. Те са длъжни да осигурят предаването на наличните документи на пациентите относно техните заболявания и лечението им от ликвидиращото се лечебно заведение.

Глава осма.

СТРУКТУРА, УПРАВЛЕНИЕ И ПЕРСОНАЛ НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ

Раздел I.

Структура на лечебните заведения за болнична помощ

Чл. 57. (1) (Предишен текст на чл. 57 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебното заведение за болнична помощ се състои от: клиники и/или отделения с легла, медико-диагностични и медико-технически лаборатории, отделения без легла, болнична аптека, консултативни кабинети, звена за административни, стопански и обслужващи дейности.

(2) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Клиниките, отделенията и медико-диагностичните лаборатории имат ниво на компетентност, определено в съответствие с утвърдените медицински стандарти по чл. 6, ал. 1. Нивото на компетентност се определя по ред и критерии, определени в наредбата по чл. 46, ал. 3.

Чл. 58. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Клиниката е болнично звено по определена медицинска или дентална специалност, ръководено от хабилитирано лице - лекар, съответно лекар по дентална медицина, в която се извършва диагностично-лечебна дейност и се провежда обучение на студенти и/или обучение на специализанти и/или продължителна квалификация.

(2) В клиниката могат да се откриват отделения, когато това е предвидено в правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение.

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Отделението е болнично звено по определена медицинска или дентална специалност, ръководено от лекар, съответно лекар по дентална медицина, с призната медицинска специалност, в която се извършва диагностично-лечебна дейност. В отделението

може да се провежда следдипломно обучение на специализанти или продължителна квалификация.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.)

Чл. 60. Медико-диагностични, медико-технически лаборатории и отделения без легла са звена, в които се извършват дейности, подпомагащи пряко диагностично-лечебния процес.

Чл. 60а. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Консултативните кабинети извършват прегледи и прием на пациенти, нуждаещи се от хоспитализация или контролни прегледи след дехоспитализация.

Чл. 61. (1) Административни, стопански и обслужващи звена в лечебно заведение за болнична помощ са всички, които не участват пряко в диагностично-лечебната дейност.

(2) Стопанските и обслужващите дейности или част от тях, осъществявани в лечебните заведения, могат да се възлагат на външни лица чрез договор за поръчка или изработка.

Раздел II.

Управление и контрол на лечебните заведения

Чл. 62. (1) Органите на управление и контрол на лечебните заведения, извън тези по чл. 5, ал. 1, се определят от юридическата форма, в която е образувано лечебното заведение.

(2) Министерският съвет по предложение на министъра на здравеопазването предоставя на съответното висше медицинско училище правата на едноличния собственик на капитала по управлението на държавните лечебни заведения, които са университетски болници по реда на чл. 90, ал. 2, за срока на акредитационната им оценка. Преобразуването и прекратяването на тези лечебни заведения, както и продажбата на обособени части от тях, се извършва със съгласие на министъра на здравеопазването.

(3) Общото събрание на съдружниците, акционерите или член-кооператорите на лечебното заведение назначава и освобождава членовете на органите на управление и контрол и определя възнагражденията им.

(4) Правата и задълженията на лицата по ал. 3 се уреждат с договор. С договора за управление и контрол се определят и възнагражденията на управителните и контролните органи, отговорността при неизпълнение на задълженията на страните и основанията за прекратяването.

(5) Времето, през което лицата са работили по договора за управление и контрол в лечебните заведения и са били осигурени съгласно договорите им, се зачита за трудов стаж.

Чл. 63. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Управител, съответно изпълнителен директор, на лечебното заведение може да бъде само лице с образователно-квалификационна степен "магистър" по медицина, съответно дентална медицина, и с квалификация по здравен мениджмънт или лице с образователно-квалификационна степен "магистър" по икономика и управление и с призната специалност по медицинска информатика и здравен мениджмънт или по икономика на здравеопазването.

(2) Държавни и общински лечебни заведения - еднолични акционерни дружества, имат едностепенна система на управление.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) Управителите, съответно изпълнителните директори, на държавни и общински лечебни заведения за болнична помощ и диагностично-консултативни центрове - еднолични търговски дружества, се определят от собственика след конкурс за срок три години. Условието и редът за провеждане на конкурса се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

(4) След изтичане на тригодишния срок договърът за управление или контрол може да бъде подновен за нов тригодишен срок.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 01.01.2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Органите на управление и контрол на лечебните заведения по смисъла на ал. 1 не се отнасят за чл. 8, ал. 1, т. 1, букви "а" и "б" и т. 2, букви "а", "б" и "в", т. 3 и 4 и чл. 10, т. 4, 5, 6 и 7.

Чл. 64. (1) Договорите с членовете на управителните и контролните органи могат да се прекратяват преди изтичане на срока по договора:

1. по искане на лицето с предизвестие не повече от три месеца;
2. при преобразуване или прекратяване на лечебното заведение, както и при промяна на собственика му;
3. в случай на смърт или поставяне под запрещение на физическото лице, съответно в случай на обявяване на несъстоятелност или прекратяване на юридическото лице;
4. поради фактическа невъзможност на лицето да изпълнява задълженията си, продължила повече от 60 дни;
5. при възникване на обстоятелство, обуславящо забрана или ограничение за лицето за заемане на такава длъжност, съгласно закона или учредителния акт на заведението;
6. по взаимно съгласие;
7. поради други условия, уредени в договора.

(2) Общото събрание на съдружниците, акционерите или член-кооператорите на лечебните заведения може да прекрати договора за управление и контрол преди изтичане на срока по договора:

1. при нарушение на закона, извършено при или по повод изпълнението на договора;
2. при извършване на действия или бездействия на лицето, довели до вреди на лечебното заведение;
3. при системно неизпълнение на решенията и писмените указания на собствениците на лечебните заведения.

(3) Контрольор в лечебното заведение може да бъде само лице с висше образование и най-малко пет години трудов стаж по специалността.

Чл. 65. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Управлението на лечебните заведения по чл. 5, ал. 1, без тези на Министерския съвет, на Министерството на вътрешните работи и Министерството на правосъдието, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на отбраната, се осъществява от директор, който е с висше образование по медицина и призната медицинска специалност и квалификация по здравен мениджмънт, назначен от съответния министър след конкурс по Кодекса на труда. Лечебното заведение предоставя на допуснатите до конкурс кандидати информация относно бюджета и длъжностното разписание на персонала в срок, определен в обявлението за конкурса.

(2) Директорът на лечебното заведение е работодател на всички работещи в него.

(3) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Директорът на център за спешна

медицинска помощ, на център за трансфузионна хематология, на лечебно заведение за стационарна психиатрична помощ и на дом за медико-социални грижи, в който се осъществяват медицинско наблюдение и специфични грижи за деца, се атестира на всеки три години от комисия, назначена от министъра на здравеопазването. Редът за провеждане на атестацията се определя в съответния правилник по чл. 35, ал. 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Директорът на лечебно заведение по чл. 5, ал. 1 към Министерския съвет, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията се подпомага от заместник-директор по лечебната дейност, който се назначава съгласувано с министъра на здравеопазването.

Чл. 66. Управител, изпълнителен директор или директор на държавно или общинско лечебно заведение не може да бъде и ръководител на звената по чл. 58, 59 и 60.

Чл. 67. Във всички лечебни заведения за болнична помощ има главна медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор).

Чл. 68. (1) Управлението на структурите, осъществяващи медицинските дейности в лечебните заведения за болнична помощ, се извършва от началник на клиника, отделение, медико-диагностична и медико-техническа лаборатория, старша медицинска сестра (акушерка, лаборант, рехабилитатор).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Началник на клиника може да бъде лекар, съответно лекар по дентална медицина - хабилитирано лице, с призната медицинска специалност по профила на клиниката.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Началник на отделение може да бъде лекар, съответно лекар по дентална медицина, с призната медицинска специалност по профила на отделението.

(4) Началник на лаборатория може да бъде специалист по профила на лабораторията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Лицата по ал. 2, 3 и 4 могат да бъдат и ръководители на катедри във висшите медицински училища. Ръководителите на катедри във висшите медицински училища могат да заемат длъжностите по ал. 2, 3 и 4 по договор с управителя или с изпълнителния директор на болницата, сключен по реда на чл. 111 от Кодекса на труда.

(6) (Предишна ал. 5, доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) Старша медицинска сестра (акушерка, лаборант, рехабилитатор) може да бъде лице с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по специалността "Управление на здравните грижи".

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Трудовите договори с началника на клиника или отделение и с главната медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор) се сключват от ръководителя на лечебното заведение за срок до три години след провеждане на конкурс по Кодекса на труда.

Чл. 69. (1) Управителните органи на лечебното заведение ръководят и отговарят за цялостната му дейност.

(2) Управителите, съответно изпълнителните директори на лечебното заведение:

1. управляват лечебното заведение;

2. представляват лечебното заведение пред трети лица;
3. (доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) са работодатели на всички работещи в лечебното заведение, като трудовите договори с лекарите-преподаватели и лекарите-преподаватели по дентална медицина се сключват и прекратяват след съгласуване с ректора на съответното висше медицинско училище;
4. изготвят и представят на собствениците на лечебното заведение план за дейността на лечебното заведение и неговата икономическа ефективност за една финансова година;
5. извършват структурни и организационни промени в лечебното заведение;
6. възлагат на началниците на клиниките, отделенията и лабораториите изпълнението на финансовия и медицинския план на техните структури за определен период;
7. свикват медицинските съвети към лечебните заведения;
8. предоставят при поискване информация за медицинските дейности, разходваните ресурси за тяхното производство и анализ на ефективността на лечебното заведение на собственика, на финансиращия орган и на Министерството на здравеопазването;
9. обсъждат с представители на синдикатите в лечебното заведение въпроси, свързани с работното време, условията и охраната на труда, трудовите възнаграждения и социалната защита в трудово-правните взаимоотношения;
10. (нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) осигуряват условия за активно взаимодействие на лечебното заведение с Агенцията за социално подпомагане и нейните териториални звена по въпросите на превенцията на изоставянето на деца и на насилието над деца.

Чл. 70. (1) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) Главна медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор) може да бъде лице с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по специалността "Управление на здравните грижи".

(2) Главната медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор):

1. организира, координира и отговаря за качеството на здравните грижи;
2. отговаря за хигиенното състояние на лечебното заведение, за дезинфекцията, дезинсекцията и дератизацията;
3. представя на директора анализ и информация за състоянието на здравните грижи в лечебното заведение;
4. планира и организира следдипломното обучение на медицинските специалисти в лечебното заведение с образователна степен, по-ниска от "магистър";
5. свиква съвета по здравни грижи.

Чл. 71. Началникът на клиника, отделение и лаборатория:

1. предлага и дава съгласие за назначаването и освобождаването на кадрите в повереното му звено;
2. планира, организира, контролира и отговаря за цялостната медицинска дейност в структурата, която ръководи;
3. отговаря за икономическата ефективност на звеното;
4. отговаря за информационната дейност на звеното;
5. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) планира и организира съгласувано с ръководителите на съответните катедри на висшите медицински училища дейностите по учебния процес на студенти и следдипломното обучение на медицинските специалисти в звеното, което ръководи;
6. създава условия за изпълнение на научни програми на лечебното заведение в звеното,

което ръководи;

7. (доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) отчита своята дейност пред изпълнителния директор, а за учебния процес - пред ръководителя на катедрата.

Чл. 72. Длъжностните характеристики на началник на клиника, отделение, лаборатория, на главната медицинска сестра, на старшата медицинска сестра (акушерка, лаборант, рехабилитатор) се определят въз основа на изисквания на Министерството на здравеопазването и се утвърждават от управителния орган на лечебното заведение за болнична помощ.

Чл. 73. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Работещите в лечебните заведения, придобили качеството на университетска болница по реда на чл. 90, ал. 2, могат да сключат допълнителен трудов договор за осъществяване на преподавателска дейност във висшето медицинско училище за определен срок. В тези случаи се прилагат изискванията на чл. 48, ал. 3 и чл. 49 от Закона за висшето образование.

Чл. 74. (1) Със заповед на ръководителя на лечебното заведение за болнична помощ се създават:

1. медицински съвет;
2. лечебно-контролна комисия;
3. комисия по вътреболнични инфекции;
4. съвет по здравни грижи.

(2) С правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на лечебното заведение могат да се създадат комисии и съвети извън тези по ал. 1: комисии по медицинска етика, лекарствена политика, развитие на информационното осигуряване, както и други според потребностите на лечебното заведение.

Чл. 75. (1) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 20.07.2007 г.) Медицинският съвет е консултативен орган при осъществяване управлението на лечебното заведение и се състои от началниците на клиники, отделения и медико-диагностични лаборатории, управителя на болничната аптека, председателя на дружеството на съсловната организация на Българския лекарски съюз, Българския зъболекарски съюз, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи и главната медицинска сестра.

(2) Медицинският съвет се председателства от управителя, изпълнителния директор или директора на лечебното заведение, който има право на съвещателен глас.

Чл. 76. Медицинският съвет консултира:

1. изпълнението на плана за дейността на лечебното заведение и неговата медицинска, социална и икономическа ефективност;
2. предложенията на началниците на клиники, отделения и лаборатории за подобряване дейността на техните структури;
3. информационната дейност на лечебното заведение и предлага мерки за подобряването ѝ;
4. въвеждането на нови медицински методи и технологии, повишаващи ефективността и

качеството на медицинските услуги;

5. програми за научната дейност на лечебното заведение.

Чл. 77. (1) Лечебно-контролната комисия е контролен орган по диагностично-лечебния процес.

(2) Лечебно-контролната комисия:

1. извършва проверки по ефикасността, ефективността и качеството на диагностично-лечебните дейности в болничните звена;
2. произнася се по трудни за диагностика и лечение случаи;
3. контролира спазването на правилата за добра медицинска практика;
4. анализира несъвпадението на клиничната с патологоанатомичната диагноза на починали болни в заведението.

Чл. 78. Комисията за борба с вътреболничните инфекции:

1. разработва, обсъжда и приема планове за профилактика на вътреболничните инфекции въз основа на извършени проверки и проучвания;
2. упражнява системен контрол върху състоянието на болничната хигиена и противоепидемичния режим;
3. анализира заболяемостта от вътреболничните инфекции и предлага решения на ръководството на лечебното заведение;
4. разработва антибиотичната политика на болницата и контролира изпълнението ѝ;
5. контролира регистрацията на вътреболничните инфекции и организира проверки за активното им издирване;
6. разработва програми за повишаване квалификацията на кадрите по вътреболничните инфекции.

Чл. 79. (1) Съветът по здравни грижи е консултативен орган на главната медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор) по:

1. организацията, координацията, икономическата ефективност и качеството на сестринските грижи;
2. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) планирането и провеждането на следдипломното обучение на медицинските специалисти в лечебното заведение с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и "професионален бакалавър".

(2) В съвета по здравни грижи участват старшите сестри (акушерки, лаборанти, рехабилитатори) на клиниките и отделенията в лечебното заведение.

(3) Председател на съвета по здравни грижи е главната медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор).

Раздел III.

Персонал в лечебните заведения

Чл. 80. (1) (Предишен текст на чл. 80 - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Персоналът в лечебните заведения се състои от:

1. (доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 38 от 2010 г.) лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други специалисти с

образователно-квалификационна степен "магистър" или "доктор", участващи в диагностично-лечебния процес, а в университетските болници - и от лекари-преподаватели и лекари-преподаватели по дентална медицина (асистенти, старши асистенти, главни асистенти, доценти, професори), които са специалисти в областта на медицината, биологията, химията и физиката и другите немедицински специалности;

2. (доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) медицински специалисти с образователно-квалификационна степен "специалист" или "бакалавър" по здравни грижи;

3. други лица, извършващи административни и помощни дейности.

(2) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Лекарите-преподаватели и лекарите-преподаватели по дентална медицина се назначават при условията и по реда, предвидени в Закона за висшето образование - за хабилитираните и нехабилитираните преподаватели във висшите училища. Конкурсът се обявява от съответното висше медицинско училище по предложение и съгласувано с управителя или с изпълнителния директор на университетската болница.

(3) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебното заведение за болнична помощ е длъжно да осигури лекари с призната специалност на основен трудов договор по съответната специалност.

Чл. 80а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) (1) Членовете на научно-преподавателския състав на клиниките и отделенията на университетските болници са членове на катедрения съвет на съответните катедри на висшето медицинско училище.

(2) Учебната и научноизследователската дейност в клиниките и отделенията на университетските болници се осъществява по планове и програми, приети от катедрите на висшите медицински училища, съгласувано с управителя или с изпълнителния директор на лечебното заведение.

Чл. 81. (1) (Досегашен текст на чл. 81 - ДВ, бр. 65 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., доп. - ДВ, бр. 59 от 2006 г.) Лекари и лекари по дентална медицина с основна или профилна медицинска специалност, които работят в лечебно заведение за болнична помощ по чл. 9 или лечебни заведения по чл. 10, могат да:

1. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) регистрират индивидуална практика за извънболнична специализирана помощ, ако в същото населено място няма регистрирана такава или регистрираните лица от същата основна или профилна специалност са недостатъчни. Преценката за недостатъчност се прави от директора на регионалната здравна инспекция. В тези случаи лицата могат да сключат договор с Националната здравноосигурителна каса;

2. регистрират индивидуална практика за извънболнична специализирана помощ извън случаите по т. 1. В тези случаи лицата не могат да сключват договор с Националната здравноосигурителна каса;

3. (доп. - ДВ, бр. 59 от 2006 г.) работят по договор с груповата практика за специализирана извънболнична помощ с центровете по чл. 16 и 17, със самостоятелни медико-диагностични лаборатории по чл. 18, ал. 1 и с лечебни заведения за болнична помощ по чл. 9.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Националната здравноосигурителна каса може да сключи договори с лечебните заведения за извънболнична помощ по ал. 1, т. 3 за специалностите, заети от специалисти по ал. 1, ако са изпълнени условията на чл. 62 от Закона за здравното осигуряване. Преценката за недостатъчност се прави от директора на регионалната здравна

инспекция.

Раздел IV. Болнично настоятелство

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Към лечебните заведения за болнична помощ могат да се учредяват болнични настоятелства.

Чл. 83. Болничното настоятелство има за цел да подпомага болницата в нейната дейност за по-добро задоволяване на обществените потребности от медицински услуги.

Чл. 84. (1) Болничното настоятелство се учредява от собствениците на лечебното заведение, като за целта те отправят покана в средствата за масово осведомяване, а също така канят лично общественици, дарители на лечебното заведение, представители на неправителствени организации и други лица.

(2) Лицата по ал. 1 избират помежду си броя и членовете на болничното настоятелство.

Чл. 85. (1) Болничното настоятелство се събира най-малко веднъж годишно по инициатива на една трета от членовете си, по искане на управителния орган на лечебното заведение или по искане на собственика.

(2) Болничното настоятелство кани на заседанията си управителния орган на лечебното заведение и получава от него информация за състоянието на заведението.

(3) Болничното настоятелство:

1. подпомага изграждането и поддържането на съоръженията, оборудването и имотите на лечебното заведение;

2. предлага мерки за подобряване дейността на лечебното заведение на собственика;

3. при необходимост провежда акции и информационни кампании с цел мобилизиране на обществени сили и средства за подпомагане на лечебното заведение.

Глава девета. АКРЕДИТАЦИЯ

Чл. 86. (1) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 83 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г., доп. - ДВ, бр. 102 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения за болнична помощ, диализните центрове, центровете за трансфузионна хематология, центровете за спешна медицинска помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи, медико-диагностичните и медико-техническите лаборатории, медицинските центрове, денталните центрове, медико-денталните центрове и диагностично-консултативните центрове и тъканните банки подлежат на доброволна акредитация за:

1. цялостната медицинска дейност на лечебното заведение;

2. отделните медицински дейности;

3. възможностите за обучение на студенти и специализанти.

(2) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения по ал. 1,

които искат да провеждат обучение на студенти и специализанти, задължително се акредитират за дейностите по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г., в сила от 25.10.2005 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Лечебните заведения, извън посочените в ал. 1, подлежат на доброволна акредитация за оценка на базовите им възможности за обучение на студенти и специализанти и лекари за целите на продължаващото медицинско обучение.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Акредитацията е процес, насочен към осигуряване на качеството на здравните услуги, оценка на базовите възможности за обучение на студенти и специализанти, за постигане на по-добри резултати и информиране на медицинските професионалисти и гражданите.

Чл. 87. (1) Критериите, показателите и методиката за акредитация се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

(2) Критериите и показателите съдържат условията, на които трябва да отговарят структурата и организацията на дейността в лечебното заведение, необходимото оборудване, квалификацията на персонала, както и стандартите за качество на медицинските услуги.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Методиката за акредитация съдържа правилата за формиране на акредитационната оценка, оценъчна скала и стандартен протокол за решение.

(4) Критериите и показателите за акредитация се актуализират на всеки пет години.

Чл. 88. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Акредитацията е първоначална или последваща и се осъществява при условията и по реда, определени с наредбата по чл. 87, ал. 1.

(2) Първоначална акредитация се извършва на лечебни заведения или структури, които са осъществявали дейност по-малко от една година, съответно по-малко от 6 месеца. Всяка следваща акредитация е последваща и се извършва след изтичане на срока на присъдената акредитационна оценка или при промяна на получената акредитационна оценка, по искане на лечебното заведение.

(3) Първоначална акредитация не се извършва на центрите и отделенията за трансфузионна хематология, центрите за спешна медицинска помощ, центрите за психично здраве, центрите за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи за деца и тъканните банки.

(4) Лечебното заведение осигурява необходимите условия и съдейства за осъществяване на акредитацията.

(5) Акредитиращото се лечебно заведение заплаща държавна такса за процедурата по акредитация, определена с тарифа, приета от Министерския съвет.

(6) Средствата по ал. 5 се разходват за дейностите по извършване на процедурата по акредитация.

Чл. 88а. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Акредитацията се осъществява от Акредитационен съвет, който е специализиран орган по акредитация към министъра на здравеопазването.

(2) Акредитационният съвет се състои от 13 членове, в т. ч. председател и

заместник-председател.

(3) В състава на Акредитационния съвет се включват 5 представители на Министерството на здравеопазването, двама представители на Националната здравноосигурителна каса, трима представители на Българския лекарски съюз и по един представител на Българския зъболекарски съюз, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи и на представителните организации за защита правата на пациентите.

(4) Представителите по ал. 3 на Министерството на здравеопазването се определят от министъра на здравеопазването.

(5) Представителите по ал. 3 на Националната здравноосигурителна каса се определят от надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса.

(6) Представителите по ал. 3 на Българския лекарски съюз, Българския зъболекарски съюз и на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи се определят от управителния съвет на съответната съсловна организация.

(7) Представителят по ал. 3 на представителните организации за защита правата на пациентите се определя от организациите, признати по реда на чл. 86в от Закона за здравето.

(8) Министерството на здравеопазването, Националната здравноосигурителна каса, Българският лекарски съюз, Българският зъболекарски съюз, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи и представителните организации за защита правата на пациентите определят и по един резервен член, който може да замества титуляря в състава на Акредитационния съвет за участие в заседанията и при вземане на решения.

(9) Акредитационният съвет се създава със заповед на министъра на здравеопазването, в която се определят председателят и заместник-председателят, както и размерът на заседателните възнаграждения. В заповедта се посочват и резервните членове по ал. 8.

(10) За председател на Акредитационния съвет се определя представител на Министерството на здравеопазването, а за заместник-председател - представител на Българския лекарски съюз.

(11) Организацията на дейността и функциите на Акредитационния съвет се определят с наредбата по чл. 87, ал. 1.

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Оценяването на лечебното заведение се извършва съгласно методиката по чл. 87, ал. 3 по петстепенна оценъчна скала, която включва положителни оценки - "отлична", "много добра", "добра", "средна", и отрицателна оценка - "лоша".

(2) Положителните акредитационни оценки се определят за срок от една до пет години.

Чл. 89а. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) (1) Акредитационната оценка се определя със заповед на министъра на здравеопазването по предложение на специализирания орган по акредитация към министъра на здравеопазването.

(2) Заповедта за присъждане на акредитационна оценка съдържа една или няколко от следните оценки:

1. оценка на цялостната медицинска дейност на лечебното заведение и срок, за който тя се присъжда;

2. оценка на отделните медицински и други дейности на лечебното заведение и срок, за който тя се присъжда;

3. оценка на обучението на студенти и/или специализанти в лечебното заведение и срок, за който тя се присъжда.

(3) В заповедта за определяне на акредитационна оценка за обучение на студенти и/или

специализанти се вписват видът на обучението и специалностите, по които то се провежда.

(4) Заповедта по ал. 1 подлежи на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава десета.

УЧАСТИЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ В МЕДИЦИНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 90. (1) В лечебните заведения, получили положителна акредитационна оценка, могат да се провеждат дейности и по:

1. (доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) клинично обучение на студенти и докторанти по медицина, дентална медицина и фармация;

2. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) клинично обучение по здравни грижи, както и на студенти от всички видове медицински колежи;

3. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) следдипломно обучение на лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, специалисти по здравни грижи и лица, завършили медицински колеж.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на здравеопазването определя кои от лечебните заведения, получили "много добра" или "отлична" акредитационна оценка за дейностите по ал. 1, т. 1, придобиват правата на университетски болници за срока на акредитационната оценка. Предложението на министъра на здравеопазването предварително се съгласува със съответния ректор на висшето медицинско училище на територията на общината, на която се намира лечебното заведение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) В университетските болници се приемат за лечение и лица със заболявания, които са включени в програмите за студентско обучение и за обучение на специализанти и докторанти.

(4) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Условието и редът за провеждане на обучението, както и неговото финансиране, се уреждат с договор между лечебното заведение и висшето медицинско училище.

(5) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Средствата за финансиране на обучението на студентите и докторантите се осигуряват от държавния бюджет в частта му за образованието и науката, а средствата за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването на места, финансирани от държавата - от държавния бюджет в частта му за здравеопазването.

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2005 г., в сила от 25.10.2005 г.) В лечебните заведения за извънболнична помощ може да се провежда практическо обучение на специализанти по специалности, определени с наредбата по чл. 181 от Закона за здравето, и обучение за целите на продължаващото медицинско обучение.

Чл. 92. В центровете за спешна медицинска помощ може да се провежда обучение на специализанти по спешна медицина, както и продължителна квалификация.

Чл. 93. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) Условието, редът и начините на финансиране на

обучението и продължителната квалификация, както и критериите, на които трябва да отговарят лечебните заведения по чл. 91 и 92 се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

Глава единадесета. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Чл. 94. (1) Когато интересите на обществото изискват провеждане на съвместни действия при природни бедствия, епидемии и други извънредни обстоятелства, лечебните заведения, независимо от формата на собственост, са длъжни да си взаимодействат с ресурсите, с които разполагат.

(2) Разходите на лечебните заведения, направени в случаите по ал. 1, се възстановяват от държавата с решение на Министерския съвет.

Чл. 95. (1) Лечебните заведения могат:

1. да се договарят помежду си за предоставяне на медицински специалисти, медицински услуги и други дейности;

2. да сключват договори с дружества, извършващи доброволно здравно осигуряване по реда на Закона за здравното осигуряване.

(2) Държавни и общински лечебни заведения за болнична помощ могат да лекуват пациенти срещу директно заплащане в рамките на не повече от 10 на сто от легловия фонд.

(3) За ползването на легловия фонд по ал. 2 отговарят съответните началници на отделения и клиники.

Глава дванадесета. ФИНАНСИРАНЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Чл. 96. Източници за финансиране на лечебните заведения могат да бъдат:

1. Националната здравноосигурителна каса;
2. републиканският и общинските бюджети;
3. доброволни здравноосигурителни фондове;
4. местни и чуждестранни юридически и физически лица.

Чл. 97. Приходите на лечебното заведение се формират чрез постъпления от:

1. договори за оказана медицинска помощ;
2. директни плащания от физически и юридически лица, както и по чл. 37, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване;
3. възстановяване на направени разходи от трета страна;
4. целеви субсидии от републиканския бюджет, когато това е предвидено със Закона за държавния бюджет;
5. целеви субсидии от общинските бюджети, когато това е предвидено в тях;
6. отдаване под наем на оборудване, помещения и площи съгласно действащото законодателство;
7. дарения, завещания, помощи и други източници.

Чл. 98. (1) (Досегашен текст на чл. 98 - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) В случаите, когато

медицинските услуги не се оказват по договор с Националната здравноосигурителна каса, лечебните заведения формират цена.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) Лечебните заведения по чл. 16 и 17 разработват вътрешен правилник за разпределение на финансовите средства.

Чл. 99. (1) В стойността на оказаните медицински услуги не се включват разходи за обучение на студенти, специализанти и докторанти, за продължителна квалификация, както и за научни изследвания.

(2) Разходите по ал. 1 са обект на отделно договаряне между възложителя и лечебното заведение.

Чл. 99а. (Нов - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г., отм. - ДВ, бр. 45 от 2011 г., в сила от 14.06.2011 г.)

Чл. 100. (1) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Държавата и общините могат да финансират държавните или общинските лечебни заведения чрез целеви субсидии, одобрени със Закона за държавния бюджет и с общинските бюджети.

(2) Целеви субсидии по ал. 1 се отпускат за:

1. придобиване на дълготрайни материални активи;
2. основен ремонт, свързан с преустройство на лечебното заведение;
3. информационни технологии и системи;
4. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) финансово оздравяване на лечебни заведения за болнична помощ;
5. (нова - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 01.01.2001 г., отм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

6. (нова - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) лечебни заведения, които се намират в райони с повишен здравен риск.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Финансирането на дейностите, свързани с инвестиционните разходи, може да се извършва съобразно държавното или общинското участие в капитала на лечебните заведения.

Чл. 100а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Диализните центрове могат да се финансират от Националната здравноосигурителна каса въз основа на договори в съответствие с бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

Глава тринадесета.

ПРЕОБРАЗУВАНЕ И ПРИВАТИЗАЦИЯ НА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

Раздел I.

Преобразуване на публичните здравни заведения

Чл. 101. (1) Съществуващите публични здравни заведения за болнична помощ, диспансери и болничните диагностично-лечебни структури към висшите медицински училища се преобразуват в лечебни заведения - еднолични търговски дружества, със заповед на министъра

на здравеопазването в срок до 1 септември 2000 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Преобразуваните по ал. 1 заведения в едномесечен срок от регистрацията си в съда правят искане за получаване на разрешение за осъществяване на лечебна дейност по реда на чл. 46, като видовете лечебни заведения могат да бъдат само тези по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 или съответно по чл. 10, т. 3. До получаване на разрешението преобразуваните заведения могат да осъществяват лечебна дейност.

(3) Преобразуването по ал. 1 се извършва след влизането в сила на наредбите по чл. 46, ал. 3 и по чл. 49, ал. 3.

(4) С преобразуването на болничните диагностично-лечебни структури към висшите медицински училища, националните центрове, осъществяващи лечебна дейност, държавните белодробни болници и Научния институт за спешна медицина "Пирогов" в лечебни заведения - еднолични търговски дружества, собствеността върху капитала им се придобива от държавата и правата се упражняват от министъра на здравеопазването.

(5) (Обявена за противоконституционна с Решение № 11 на КС - ДВ, бр. 51 от 2001 г.) С преобразуването на публичните здравни заведения съгласно приложението в лечебни заведения - акционерни дружества, собствеността върху капитала им се придобива от:

1. държавата и се управлява от министъра на здравеопазването - за 51 на сто от капитала;
2. общините от областта, чието население лечебното заведение обслужва - за 49 на сто от капитала; акционерното участие на общините е пропорционално на населението, живеещо в съответните общини.

(6) С преобразуването на публичните здравни заведения, извън тези по ал. 4 и 5, в лечебни заведения за болнична помощ или в лечебни заведения по чл. 10, т. 3 собствеността върху капитала им се придобива от общината, на чиято територия се намира седалището на търговското дружество, и правата се упражняват от съответния общински съвет.

Чл. 102. (1) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Съществуващите публични здравни заведения за извънболнична помощ се преобразуват със заповед на министъра на здравеопазването в лечебни заведения - еднолични търговски дружества, до 1 март 2000 г. и се регистрират в регионалните здравни инспекции по реда на чл. 40, като видовете лечебни заведения могат да бъдат само тези по чл. 8, ал. 1, т. 2, букви "в" и "г" и т. 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г.) Трудовите правоотношения с медицинските специалисти, извършващи извънболнична помощ в здравните заведения по ал. 1, се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г., попр. - ДВ, бр. 114 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Лекарите и лекарите по дентална медицина, работещи в лечебното заведение при преобразуването му и извършващи извънболнична помощ, или учредени от тях лечебни заведения сключват наемен договор за помещенията, обзавеждането и апаратурата с управителните органи на лечебните заведения.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Управителните органи на лечебните заведения, до които е направено предложение, са длъжни в срок 15 дни след поискването да сключат наемни договори за помещенията по цени в размер 10 на сто от наемната цена, определена от съответния общински съвет по реда на Закона за общинската собственост, а за обзавеждането и апаратурата по цени, равни на месечните им амортизационни отчисления, съгласно чл. 15 от Закона за счетоводството. Управителните органи не могат да прекратят едностранно договорите по ал. 3 при наличие на договор с Националната здравноосигурителна каса, освен при неизпълнение на основните

задължения на наемателя. В случай на отказ на управителния орган да сключи наемния договор, лицата по ал. 3 могат да предявят иск пред районния съд за обявяване на договора за окончателен.

(5) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) Наемни договори с лечебните заведения могат да се сключват и с други лечебни заведения при наличие на свободни помещения, обзавеждане и апаратура само след сключване на договорите с лицата по ал. 3.

(6) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) Имушеството на непреобразуваните публични здравни заведения за извънболнична помощ се управлява от кмета на общината, упълномощено от него лице или от създадено от общинския съвет търговско дружество за стопанисване и управление на собствеността. Медицинските специалисти, които извършват извънболнична помощ в помещенията на тези заведения имат права по ал. 3 и 4.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) Преобразуването по ал. 1 в лечебни заведения за извънболнична помощ може да се извършва след влизането в сила на наредбите по чл. 41, ал. 3 от този закон и чл. 26, ал. 3 от Закона за народното здраве.

(8) (Отм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г.)

(9) (Отм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г.)

Чл. 103. (1) Съществуващите публични санаторно-курортни и лечебно-оздравителни здравни заведения се преобразуват в еднолични търговски дружества с държавно имущество със заповед на министъра на здравеопазването до 1 септември 2000 г.

(2) Преобразуваните по ал. 1 заведения в срок до шест месеца правят искане за получаване на разрешение за осъществяване на лечебната дейност по реда на чл. 46 като болница за рехабилитация. До получаване на разрешението преобразуваните здравни заведения могат да осъществяват лечебна дейност.

Чл. 104. (1) С преобразуването на публичните здравни заведения по чл. 101, 102 и 103 предоставеното за стопанисване и управление движимо и недвижимо имущество - държавна или общинска собственост, включено в балансите на здравните заведения, въз основа на които се преобразуват, преминава в собственост на дружествата.

(2) Търговските дружества, създадени по реда на ал. 1, са правоприменици на здравните заведения, въз основа на които са преобразувани.

(3) Трудовите правоотношения с лицата, които работят в преобразуващите се здравни заведения по чл. 101 и 103, се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

Чл. 105. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) Отдаването под наем и разпореждането с движими и недвижими вещи на държавно или общинско лечебно заведение - еднолично търговско дружество, съставляващи дълготрайни материални активи, се извършва само след одобрение на едноличния собственик на капитала, ако общата стойност за текущата година надхвърля 5 на сто от балансовата стойност на дълготрайните активи на дружеството към 31 декември на предходната година. Тази разпоредба не се прилага за наемните договори, сключени по реда на чл. 102, ал. 4.

(2) В случаите по ал. 1 паричните постъпления от продажбата или отдаването под наем на вещи на лечебните заведения остават изцяло в заведението и могат да се ползват само за финансиране на лечебната дейност и за инвестиции, пряко свързани с предмета на дейност.

Чл. 106. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) (1) Държавата и общините могат да финансират лечебни заведения за изпълнение на национални, регионални и общински здравни програми и проекти, както и за извършване на определени видове лечебна дейност, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, въз основа на договор.

(2) Финансирането на лечебните заведения от държавата и общините се извършва чрез сключване на договор между съответния държавен или общински орган и лечебното заведение. Договорите се сключват по образец, утвърден от министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на финансите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Държавата може да предоставя субсидии на учредени от общините лечебни заведения за болнична помощ, по предложение на Националното сдружение на общините в Република България, в труднодостъпни и/или отдалечени райони по критерии и ред, определени в методика на министъра на здравеопазването, съгласувана с министъра на финансите, в рамките на средствата, предвидени в бюджета на Министерството на здравеопазването за съответната календарна година.

Чл. 107. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) Непреобразуваните публични здравни заведения се закриват от Министерския съвет и се ликвидират по реда на чл. 52.

Раздел II.

Приватизация на лечебни заведения с държавно и общинско участие (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2002 г.)

Чл. 108. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2002 г.)

Чл. 109. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2002 г.)

Чл. 110. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2002 г.)

Чл. 111. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2002 г.)

Чл. 112. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2002 г.)

Чл. 113. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2002 г.)

Чл. 114. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2002 г.)

Глава четирнадесета.

АДМИНИСТРАТИВНОКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 115. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Който извършва дейност по извънболнична медицинска помощ в нарушение на разпоредбите на този закон или на

нормативните актове по прилагането му, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) (Нова - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Който извършва дейност по извънболнична медицинска помощ в нарушение на чл. 39, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв., а при повторно нарушение - с лишаване от правото да упражнява професията си за срок от три месеца до една година.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице, се налага имуществена санкция от 2000 до 5000 лв.

Чл. 115а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) (1) Лечебно заведение, което извършва дейност по извънболнична медицинска помощ в нарушение на разпоредбите на утвърдените медицински стандарти, се наказва с глоба от 300 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от лечебно заведение - едноличен търговец или юридическо лице, се налага имуществена санкция от 300 до 1000 лв.

Чл. 116. (1) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Който извършва дейност по болнична медицинска помощ в нарушение на разпоредбите на този закон или на нормативните актове по прилагането му, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице, се налага имуществена санкция от 8000 до 20 000 лв.

Чл. 116а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) Лечебно заведение, което извършва дейност по болнична медицинска помощ в нарушение на утвърдените медицински стандарти, се наказва с имуществена санкция от 500 до 2000 лв.

Чл. 117. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Нарушенията по чл. 115 - 116а се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, определени от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Медицински одит", а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Медицински одит".

Чл. 118. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват съгласно разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) По смисъла на този закон:

1. "Единен регистрационен номер" е десетцифрен код, който се образува от кода на съответната област (първите две цифри), кода на съответната община (вторите две цифри), кода на вида лечебно заведение (следващите три цифри) и поредния номер на лечебното заведение за

областта (последните три цифри) при вписването на лечебното заведение в регистъра по чл. 49.

2. "Държавно или общинско лечебно заведение" е и лечебно заведение, чийто капитал над 50 на сто е на държавата или на общината.

3. "Повторно нарушение" е нарушение, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

4. "Терминално болни пациенти" са лица с прогресиращи и неизлечими заболявания, при които прилагането на лечение не променя неблагоприятната медицинска прогноза по отношение продължителността на живота.

5. "Труднодостъпен район" е район с неблагоприятен географски терен - планински, полупланински и/или с неблагоприятна пътна инфраструктура и време за достъп до най-близкото лечебно заведение за болнична помощ над 60 минути със специализиран медицински автомобилен транспорт.

6. "Отдалечен район" е район с отдалеченост от най-близкото лечебно заведение за болнична помощ над 60 минути със специализиран медицински автомобилен транспорт.

7. "Основен трудов договор" е трудовият договор, сключен за определен или неопределен период от време на пълно работно време, установено за съответната длъжност.

8. "Ниво на компетентност" са видът и обхватът на осъществяваната лечебна дейност от съответната структура на лечебното заведение за болнична помощ и неговият капацитет.

9. "Капацитет" е максималният обем медицински дейности, които се осъществяват от съответните клиники и отделения при спазване на изискванията за осигуреност с медицински специалисти на основен трудов договор, наличие на определената в медицинските стандарти технически изправна медицинска апаратура и техника и в съответствие с утвърдените от министъра на здравеопазването медицински стандарти.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Публичните здравни заведения, частните здравни заведения и медицинските специалисти, упражняващи частна медицинска практика по Закона за народното здраве и подзаконовите актове, продължават да осъществяват дейността си по сегашния ред до привеждането им в съответствие с изискванията на този закон.

§ 3. (1) Заварените при влизането в сила на този закон частни здравни заведения, осъществяващи болнична медицинска помощ, създадени по реда на Закона за народното здраве, привеждат статута си в съответствие с изискванията му и правят искане за разрешение за осъществяване на лечебна дейност по реда на чл. 46 до 1 септември 2000 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г.) Заварените при влизането в сила на този закон лица, които упражняват частна медицинска практика по реда на чл. 25а от Закона за народното здраве, и частните здравни заведения, осъществяващи извънболнична медицинска помощ, привеждат статута и дейността си в съответствие с изискванията на този закон и се регистрират до 1 март 2000 г. в регионалните центрове по здравеопазване въз основа на издадените удостоверения.

§ 4. (1) (Предишен текст на § 4, изм. - ДВ, бр. 36 от 2000 г.) В шестмесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет по предложение на министъра на

здравеопазването, съгласувано със съответния министър, определя съществуващите центрове за спешна помощ, центрове по хемотрансфузиология, лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ, домове "Майка и дете", здравните заведения към Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта и съобщенията като лечебни заведения по чл. 5, ал. 1, както и техните специфични функции.

(2) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2000 г.) Здравните заведения към Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи и Министерството на транспорта и съобщенията, извън тези по ал. 1, се преобразуват с разпореждане на Министерския съвет по предложение на съответния министър и министъра на здравеопазването в еднолични търговски дружества по чл. 3, ал. 1 в срок до 1 септември 2000 г. В разпореждането се определя министърът, който да упражнява правата на собственост на капитала в лечебното заведение.

§ 5. (1) (Предишен текст на § 5 - ДВ, бр. 110 от 2008 г., в сила от 01.01.2009 г.) Съществуващото към влизането в сила на този закон държавно здравно заведение Клинична болница "Лозенец" е лечебно заведение към Министерския съвет по смисъла на чл. 5, ал. 1 от закона.

(2) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2008 г., в сила от 01.01.2009 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) Директорът на болница "Лозенец" е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към първостепенния разпоредител с бюджетни кредити по бюджета на Министерския съвет.

§ 6. (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 1999 г., доп. - ДВ, бр. 62 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Право да откриват индивидуална и групова практика за първична медицинска помощ имат:

1. лекари без специалност, лекари с основна медицинска специалност, лекари с основна медицинска и профилна специалност и лекари в процес на придобиване на специалност, които в срок 10 години от влизането в сила на този закон трябва да завършат курс и да придобият специалност по обща медицина;

2. лекари по дентална медицина.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2002 г.) Министърът на здравеопазването определя с наредба условията и реда за специализация и продължителна квалификация на лицата по ал. 1.

§ 7. В срок десет години от влизането в сила на закона на длъжностите главна медицинска сестра (акушерка, лаборант, рехабилитатор) и старша медицинска сестра (акушерка, лаборант, рехабилитатор) могат да бъдат назначавани лица с образователно-квалификационна степен, по-ниска от "бакалавър", ако не се яви кандидат по изискванията на този закон.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) В шестмесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет и министърът на здравеопазването издават подзаконовите нормативни актове за прилагането му, с изключение на наредбите по чл. 41, ал. 3 от този закон и по чл. 26, ал. 3 от Закона за народното здраве, които се издават в срок до три месеца от влизането на закона в сила.

§ 9. В Закона за народното здраве (обн., ДВ, бр. 88 от 1973 г.; попр., бр. 92 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1976 г., бр. 28 от 1983 г., бр. 66 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 89 от 1988 г., бр. 87 и 99 от 1989 г., бр. 15 от 1991 г.; попр., бр. 24 от 1991 г.; изм., бр. 64 от 1993 г., бр. 31 от 1994 г., бр. 36 от 1995 г., бр. 12, 87 и 124 от 1997 г., бр. 21, 70, 71 и 93 от 1998 г., бр. 30 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1а:

а) алинея 2 се изменя така:

"(2) Медицинската помощ на населението се организира от здравни заведения по този закон и от лечебни заведения по Закона за лечебните заведения.";

б) в ал. 3 думите "и частни" се заличават.

2. В чл. 2 ал. 2 се изменя така:

"(2) Публично здравно заведение се открива, преобразува и закрива от Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването."

3. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 3, изречение първо след думите "Министерството на транспорта" се поставя запетая и се добавя "Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция", а думите "здравни заведения по чл. 2, ал. 2, т. 2" се заменят с "лечебни заведения, създадени към тях"; в изречение второ думата "здравни" се заменя с "лечебни";

б) алинея 5 се изменя така:

"(5) Контролът върху здравните заведения се осъществява от Министерството на здравеопазването.";

в) в ал. 6 думите "наредба за изискванията към здравните заведения" се заменят с "правилници за устройството и дейността на здравните заведения".

4. В чл. 3б, ал. 2 т. 6 се отменя.

5. В чл. 4а се правят следните изменения:

а) в ал. 1 се създава изречение второ:

"Конкурсът се обявява от министъра на здравеопазването.";

б) алинея 2 се отменя;

в) в ал. 3 думите "и ръководителите на териториалните органи на Министерството на здравеопазването" се заличават, а думата "атестира" се заменя с "атестира";

г) алинея 4 се отменя.

6. В чл. 25, ал. 1 след думата "здравни" се добавя "и лечебни", а думите "кабинети на лекари и стоматолози на частна медицинска практика" се заличават.

7. Членове 25а-25и се отменят.

8. Член 25к се изменя така:

"Чл. 25к. Медицинските специалисти, работещи в здравни лечебни заведения, водят документация и издават медицински документи, определени с наредба на министъра на здравеопазването."

9. В чл. 26 ал. 1, 2, 3 и 4 се изменят така:

"(1) Всеки български гражданин има право на достъпна медицинска помощ при условията и по реда на Закона за здравното осигуряване в лечебни заведения, сключили договор за оказване на медицинска помощ по задължителното здравно осигуряване, както и на безплатно ползване на медицинско обслужване, свързано с дейностите по чл. 3а, т. 1, 2, 3, 4, 5, 13 и 15.

(2) Лицата по ал. 1, които са задължително осигурени по Закона за здравното осигуряване, имат право на свободен избор и лечение от лекар и стоматолог в лечебни заведения за първична и извънболнична помощ.

(3) Условията и редът за осъществяване на правото на избор по ал. 2, както и достъпът до специализираната извънболнична и болнична помощ се уреждат с наредба на Министерския съвет.

(4) Медицинското обслужване, свързано с дейностите по чл. 3а, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 13 и 15, не се заплаща."

10. В чл. 28 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думата "Бърза" се заменя със "Спешна";

б) в ал. 2 думата "здравно" се заменя с "лечебно".

11. В чл. 29 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думата "бърза" се заменя със "спешна";

б) в ал. 2 думата "здравно" се заменя с "лечебно".

12. В чл. 30 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите "публичните здравни" се заменят със "здравните и лечебните";

б) в ал. 3 думите "здравните заведения" се заменят със "заведенията".

13. В чл. 31, ал. 4 думата "здравни" се заменя с "лечебни".

14. В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 след думата "трупове" се добавя "на лица в състояние на мозъчна смърт";

б) в ал. 2 думите "публични здравни" се заменят с "държавни или общински лечебни";

в) в ал. 3 думите "публични здравни" се заменят с "лечебни".

15. В чл. 34 ал. 2 се изменя така:

"(2) Органи и тъкани от трупове на лица, починали в лечебни заведения, могат да се вземат за присаждане без съгласието на техните наследници, както и от лица в състояние на мозъчна смърт без съгласието на техните близки, само ако лицата са били дееспособни български граждани и приживе не са направили отказ за даряване на органи и тъкани след смъртта си. Отказът се удостоверява с отбелязване в здравноосигурителната книжка на лицето от упълномощен служител в районната здравноосигурителна каса. В тези случаи ръководителят на лечебното заведение уведомява близките за взетите органи и тъкани."

16. В чл. 35, ал. 1 думите "публичните здравни" се заменят с "държавните лечебни".

17. В чл. 36 се правят следните изменения:

а) в ал. 1, 2, 3 и 4 думите "публично здравно" се заменят с "държавно или общинско лечебно", а в ал. 5 думите "публичното здравно" се заменят с "държавното или общинското лечебно";

б) в ал. 6 и 8 думата "здравното" се заменя с "лечебното".

18. В чл. 36а, ал. 1 думите "публично здравно" се заменят с "държавно или общинско лечебно", а в ал. 2 думите "публични здравни" се заменят с "държавни или общински лечебни".

19. В чл. 37 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думата "здравно" се заменя с "лечебно", а думата "здравното" - с "лечебното";

б) в ал. 2 думата "здравно" се заменя с "лечебно".

20. В чл. 38 думата "здравни" се заменя с "лечебни".

21. Член 39 се отменя.

22. В чл. 40 думата "Здравните" се заменя с "Държавните и общинските лечебни".

23. В чл. 42 се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите "и заведения" се заличават;

б) в ал. 3 думата "публични" се заменя с "лечебни".

24. В чл. 43 думата "Здравните" се заменя с "Лечебните".

25. Член 44 се отменя.

26. В чл. 48, ал. 1 думите "Публичните здравни" се заменят с "Държавните и общинските лечебни".

27. Член 50 се изменя така:

"Чл. 50. Министерството на здравеопазването ръководи методически

рехабилитационното лечение."

28. В чл. 56, т. 2 след думата "здравни" се добавя "и лечебни".

29. В чл. 61 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думата "здравните" се заменя с "лечебните";

б) в ал. 3 думата "здравно" се заменя с "лечебно".

30. В чл. 62, ал. 2 думата "здравно" се заменя с "лечебно", а думата "здравното" - с "лечебното".

31. В чл. 87, ал. 2 думите "публичните здравни" се заменят с "лечебните".

32. В чл. 93 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея думите "Висши, полувисши и средни медицински работници" се заменят с думите "Медицински специалисти";

б) създава се ал. 2:

"(2) Времето, през което медицинските специалисти заемат изборна длъжност като народни представители, министри, кметове, заместник-кметове и председатели на общински съвети, се зачита за професионален стаж по смисъла на ал. 1."

33. В чл. 94 след думите "едно здравно" се добавя "или лечебно", а след думата "здравното" се добавя "или лечебното".

34. В чл. 95 след думите "здравно заведение" се добавя "или държавно лечебно заведение".

35. В чл. 97 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите "200 до 1000 лв." се заменят с "2000 до 10 000 лв.", а думите "500 до 2000 лв." се заменят с "5000 до 20 000 лв.";

б) в ал. 2 думите "500 до 1500 лв." се заменят с "5000 до 15 000 лв." и думите "1000 до 3000 лв." се заменят с "10 000 до 30 000 лв.";

в) в ал. 4 думите "2000 до 10 000 лв." се заменят с "20 000 до 100 000 лв.", а думите "20 000 лв." се заменят с "200 000 лв.".

36. Член 97а се отменя.

37. В чл. 97б се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите "100 000 до 500 000 лв." се заменят с "1 000 000 до 5 000 000 лв." и думите "500 000 до 1 000 000 лв." се заменят с "5 000 000 до 10 000 000 лв.";

б) в ал. 2 думите "500 000 до 1 000 000 лв." се заменят с "5 000 000 до 10 000 000 лв." и думите "1 000 000 до 5 000 000 лв." се заменят с "10 000 000 до 50 000 000 лв.".

38. В чл. 98 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите "100 до 10 000 лв." се заменят с "1000 до 100 000 лв." и думите "5000 до 20 000 лв." се заменят с "50 000 до 200 000 лв.";

б) в ал. 2 думите "20 000 до 500 000 лв." се заменят с "200 000 до 5 000 000 лв." и думите "100 000 до 1 500 000 лв." се заменят с "1 000 000 до 15 000 000 лв.".

39. В чл. 98а думите "300 до 1500 лв." се заменят с "3000 до 15 000 лв." и думите "500 до 3000 лв." се заменят с "5000 до 30 000 лв.".

40. В чл. 99, ал. 1 думите "2000 до 20 000 лв." се заменят с "20 000 до 200 000 лв." и думите "5000 до 40 000 лв." се заменят с "50 000 до 400 000 лв.".

41. В чл. 100, ал. 1 думите "10 000 до 50 000 лв." се заменят със "100 000 до 500 000 лв.".

42. В чл. 100а, ал. 1 думите "5000 до 50 000 лв." се заменят с "50 000 до 500 000 лв." и думите "10 000 до 100 000 лв." се заменят със "100 000 до 1 000 000 лв.".

43. В чл. 101 думите "97а" се заличават и думите "500 до 15 000 лв." се заменят с "5000 до 150 000 лв.", а думите "14 000 до 30 000 лв." се заменят със "140 000 до 300 000 лв.".

44. В чл. 102 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думата "работник" се заменя със "специалист";

б) алинея 2 се отменя.

45. В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 думите "97а" се заличават, а след думите "100а" се поставя запетая и се добавя "101";

б) в ал. 5 думите "97а" се заличават;

в) в ал. 7 думата "здравно" се заменя с "лечебно".

46. В допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

а) параграф 1 се изменя така:

"§ 1. "Здравни заведения" по смисъла на този закон са хигиенно-епидемиологичните инспекции и националните центрове за опазване на общественото здраве.";

б) в § 5 думите "знания и умения" се заменят с "теоретични знания и практически умения".

§ 10. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г.) се правят следните изменения:

1. Член 58 се изменя така:

"Чл. 58. Изпълнители на медицинска помощ по смисъла на този закон са лечебни заведения по Закона за лечебните заведения и здравни заведения по Закона за народното здраве."

2. В § 3, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби думата "доболничната" се заменя с думата "извънболничната".

§ 11. В чл. 40 от Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; попр., бр. 1 от 1999 г.; изм., бр. 44 от 1999 г.) ал. 1 се изменя така:

"(1) Здравни услуги са услугите, оказвани от здравни заведения по Закона за народното здраве и от лечебни заведения по Закона за лечебните заведения в домовете за стари хора и в други заведения от лекари, стоматолози и медицински специалисти по Закона за народното здраве и Закона за лечебните заведения."

§ 12. Изпълнението на закона се възлага на министъра на здравеопазването.

§ 13. (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г.) Параграф 9, т. 9 от преходните и заключителните разпоредби се прилага от 1 юли 2000 г. за извънболничната помощ и от 1 юли 2001 г. за болничната помощ.

§ 14. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2000 г.) (1) Държавните институтски болници и диагностично-лечебните структури към висшите медицински училища запазват правата и задълженията си по договорите с висшите медицински училища за обучение на студенти, специализанти и докторанти независимо от преобразуването им в лечебни заведения, до придобиване на качеството на университетски болници по предвидения в закона ред, но не по-късно от 1 юли 2001 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) При преобразуването на

заведенията по ал. 1 лекарите и лекарите по дентална медицина, работещи и като преподаватели в тях, сключват основен трудов договор с управителния орган на лечебното заведение. Трудовите им правоотношения се уреждат при условията на чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 15. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Лечебните заведения за болнична помощ, които осъществяват дейност на територията на държавно или общинско лечебно заведение за болнична помощ и не отговарят на условията по чл. 9, ал. 6, могат да продължат да извършват досегашната си дейност до изтичане на сроковете, уговорени в сключените до влизането в сила на този закон договори за наем или за съвместна дейност.

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 24 юни 1999 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОНЕН КОНТРОЛ**

(ОБН. - ДВ, БР. 28 ОТ 2002 Г.)

§ 28. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; бр. 51 от 2001 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г.) в глава тринадесета раздел II се отменя, а приватизационните процедури, открити по този ред, се прекратяват.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО**

(ОБН. - ДВ, БР. 70 ОТ 2004 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2005 Г.)

§ 22. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г., бр. 51 от 2001 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
т. 5. Навсякъде в закона думите "районен център по здравеопазване", "районния център по здравеопазване" и "районните центрове по здравеопазване" се заменят съответно с "регионален център по здравеопазване", "регионалния център по здравеопазване" и "регионалните центрове по здравеопазване", а думите "хигиенно-епидемиологичната инспекция" се заменят с "регионалната инспекция за опазване и контрол на общественото здраве".
.....

§ 41. Законът влиза в сила от 1 януари 2005 г., с изключение на чл. 53, ал. 3, която влиза в сила от 1 януари 2006 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СЪСЛОВНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА**

ЛЕКАРИТЕ И СТОМАТОЛОЗИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 76 ОТ 2005 Г.)

§ 6. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г., бр. 51 от 2001 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46 от 2005 г.) се правят следните изменения:

.....
4. Навсякъде в закона думите "стоматологичен", "медико-стоматологичен", "стоматологичните", "медико-стоматологичните", "стоматологична", "стоматолог", "стоматолога", "стоматолози", "стоматолозите", "стоматология" и "Съюза на стоматолозите в България" се заменят съответно с "дентален", "медико-дентален", "денталните", "медико-денталните", "дентална", "лекар по дентална медицина", "лекаря по дентална медицина", "лекари по дентална медицина", "лекарите по дентална медицина", "дентална медицина" и "Българския зъболекарски съюз".
.....

§ 15. Законът влиза в сила от 1 януари 2007 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

(ОБН. - ДВ, БР. 85 ОТ 2005 Г.)

§ 22. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 2 и § 18, т. 1 относно заличаването на думите "или "специалист", които влизат в сила от 1 септември 2006 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2006 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 105 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2006 Г.)

§ 95. Законът влиза в сила от 1 януари 2006 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 105 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2006 Г.)

§ 88. Кодексът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на чл. 179, ал. 3, чл. 183, ал. 9, § 10, т. 1, буква "д" и т. 4, буква "в", § 11, т. 1, буква "б" и § 14, т. 12 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 74. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г., попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г., бр. 51 от 2001 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР**

(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 80 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 53 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 56. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 53 от 2007 г.) Този закон влиза в сила от 1 януари 2008 г., с изключение на § 2 и § 3, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО**

(ОБН. - ДВ, БР. 105 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2007 Г.)

§ 61. Този закон влиза в сила от 1 януари 2007 г., с изключение на § 48, който влиза в сила от 1 юли 2007 г.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ В ХУМАННАТА МЕДИЦИНА

(ОБН. - ДВ, БР. 31 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 13.04.2007 Г.)

§ 37. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 22, който влиза в сила една година след влизането в сила на този закон.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 20.07.2007 Г.)

§ 13. Заварените до влизането в сила на този закон лица на длъжността главна медицинска сестра (акушерка, рехабилитатор) и на длъжността старша медицинска сестра (акушерка, лаборант, рехабилитатор), заели длъжността по реда на § 7 от преходните и заключителните разпоредби, запазват правата си за срока, определен в него.

.....

§ 15. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 14, който влиза в сила от 26 май 2007 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2009 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 110 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2009 Г.)

§ 104. Законът влиза в сила от 1 януари 2009 г., с изключение на § 100, т. 7, която влиза в сила от 1 април 2009 г., ако са изпълнени условията на § 102.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 02.06.2009 Г.)

§ 94. (1) Лекарите, които в срока по § 6, ал. 1, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за лечебните заведения не са придобили специалност по обща медицина, имат право да продължат да работят като индивидуална или групова практика за първична медицинска помощ за срок от 5 години от влизането в сила на този закон.

(2) След изтичането на срока по ал. 1 регистрацията в съответния регионален център по здравеопазване на лекарите по ал. 1, които не са придобили специалност по обща медицина, се заличава.

§ 95. Лекарите, които до влизането в сила на този закон са регистрирали лечебно заведение по чл. 13, ал. 1 или чл. 14, ал. 1 от Закона за лечебните заведения и които имат

призната специалност по вътрешни болести, по детски болести или по спешна медицина, могат да осъществяват дейност като индивидуална или групова практика за първична медицинска помощ, без да придобиват специалност по обща медицина."

§ 96. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. параграфи 3, 5, 6 и 9, които влизат в сила от 1 януари 2009 г.;
2. параграфи 26, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 65, 66, 69, 70, 73, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 88, 89 и 90, които влизат в сила от 1 юли 2009 г.;
3. параграф 21, който влиза в сила от 1 юни 2010 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2010 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 99 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2010 Г.)

§ 84. Законът влиза в сила от 1 януари 2010 г., с изключение на § 80, който влиза в сила от 15 декември 2009 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВНОТО
ОСИГУРЯВАНЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 18.12.2009 Г.)

§ 77. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. параграфи 4, 5, 10 (относно чл. 15, ал. 1, т. 2), 26, 27 (т. 1, буква "б", т. 2, 4, 5 и 6), 28, 29, 30, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64 (т. 2), 69, 72 (т. 3, 4, 5, 6, 7 и 8), 73 и 75, които влизат в сила от 1 януари 2010 г.;
2. параграфи 25 и 27, т. 1, буква "а", които влизат в сила от 2 януари 2010 г.;
3. параграф 63, който влиза в сила от 1 февруари 2010 г.;
4. параграф 36 (относно чл. 55в), който влиза в сила от 1 януари 2011 г.;
5. параграфи 31 и 43 (т. 1), които влизат в сила от 1 януари 2012 г.;
6. параграф 27, т. 3, който влиза в сила от 1 януари 2013 г.;
7. параграф 29, т. 1, буква "б", който влиза в сила от 1 януари 2011 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ
ЗАВЕДЕНИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 31.07.2010 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 98 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2011 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 100 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2011 Г.)

§ 67. (1) Медицинските стандарти по чл. 6, ал. 1 и методиката по чл. 31, ал. 2 се утвърждават в срок до един месец от влизането в сила на този закон.

(2) Областните здравни карти се изработват и националната здравна карта се приема по реда на този закон в срок до четири месеца от утвърждаване на медицинските стандарти по чл. 6, ал. 1.

§ 68. (1) Многопрофилните и специализираните болници, които не отговарят на изискванията на чл. 9, чл. 19, ал. 2 и 3 и чл. 23, привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон и подават документи за промяна на издадените разрешения за лечебна дейност до министъра на здравеопазването в срок до три месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Контролните органи на РЗОК и на Министерството на здравеопазването в срок до 1 декември 2010 г. извършват проверка за съответствие на дейността на изпълнителите на медицинска помощ - лечебни заведения за болнична помощ, с изискванията по чл. 19, ал. 2 и 3 и чл. 23.

(3) При установяване на несъответствие с изискванията по ал. 2 промяната във финансирането на дейността на изпълнителите на медицинска помощ - лечебни заведения за болнична помощ, се извършва чрез изменение и допълнение на договора по чл. 59, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване.

(4) Лечебните заведения за болнична помощ се финансират със средства от републиканския бюджет или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса само за дейността на клиники и отделения, за които е установено съответствие с изискванията по ал. 2.

§ 69. (1) Лечебните заведения за болнична помощ, които не са привели дейността си в съответствие с изискванията на този закон и не са подали документи за промяна на издадените разрешения за лечебна дейност в срока по § 68, ал. 1, могат да се преобразуват и/или пререгистрират в същия срок в лечебни заведения за извънболнична помощ.

(2) Преобразуването и/или пререгистрирането на лечебните заведения по ал. 1 се извършва по реда на Търговския закон и на чл. 40 след решение на собственика им. Директорът на регионалния център по здравеопазване издава удостоверение за регистрация на лечебното заведение за извънболнична помощ в сроковете по чл. 40.

(3) След издаване на удостоверението за регистрация по ал. 2 министърът на здравеопазването издава заповед за отнемане на издадените разрешения за лечебна дейност по чл. 47 на преобразуваните и/или пререгистрираните лечебни заведения за болнична помощ.

(4) След изтичане на срока по ал. 1 министърът на здравеопазването издава заповед за отнемане на издадените разрешения за лечебна дейност по чл. 47 на лечебните заведения за болнична помощ, които не са се преобразували и/или пререгистрирали по реда на ал. 2.

§ 70. (1) Заварените към влизането в сила на този закон диспансери се преобразуват и/или пререгистрират след решение на собственика им и подават документи за издаване на разрешение за лечебна дейност до министъра на здравеопазването в срок до три месеца от влизането в сила на този закон, както следва:

1. диспансерите за психични заболявания - в центрове за психично здраве;
2. диспансерите за пневмо-фтизиатрични заболявания - в медицински центрове или в специализирани болници за пневмо-фтизиатрични заболявания;
3. диспансерите за кожно-венерически заболявания - в центрове за кожно-венерически заболявания;
4. диспансерите за онкологични заболявания - в комплексни онкологични центрове или в

специализирани болници за онкологични заболявания.

(2) Заварените към влизането в сила на този закон диспансери продължават да извършват досегашните си дейности по Закона за лечебните заведения и предвидените в други закони дейности в срока по ал. 1, ако не са се преобразували и/или пререгистрирали.

(3) Лечебните заведения, които са правоприемници на диспансерите по ал. 1, продължават да извършват дейностите по активно издирване, диагностициране, лечение и периодично наблюдение на болни.

(4) Диспансерите, които не са се преобразували и/или пререгистрирали в срока по ал. 1, се прекратяват и се извършва ликвидация по реда на чл. 54, 55 и 56.

(5) След изтичане на срока по ал. 1 министърът на здравеопазването издава заповед за отнемане на разрешението за лечебна дейност на диспансерите по ал. 4.

§ 71. (1) В случаите по § 70, ал. 4 по решение на собственика на съответния диспансер и собственика на лечебно заведение за болнична помощ дейността на закрития диспансер, без недвижимото имущество, може да премине към съществуваща или новосъздадена клиника или отделение на лечебно заведение за болнична помощ.

(2) До приключване на ликвидацията по § 70, ал. 4 ликвидаторите и лицата, представляващи лечебно заведение за болнична помощ, към което преминава съответната дейност по ал. 1, организират прехвърлянето ѝ и предаването на документацията, свързана с дейността.

(3) Трудовите правоотношения на лекарите и медицинските специалисти с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и "професионален бакалавър" по здравни грижи от диспансерите по ал. 1 се уреждат при условията и по реда на чл. 123, ал. 1, т. 7 и ал. 2 от Кодекса на труда, а трудовите правоотношения на персонала от административните, стопанските и обслужващите звена на диспансерите по ал. 1 се прекратяват по реда на Кодекса на труда.

(4) Лечебно заведение за болнична помощ, към което преминава съответната дейност по ал. 1, подава документи по реда на чл. 50 за промяна на разрешението за лечебна дейност по чл. 47.

§ 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 14.12.2010 г.) Хосписите, които не отговарят на изискванията на чл. 28, привеждат дейността си в съответствие с изискванията му и подават документи за промяна на издадените удостоверения за регистрация до съответния регионален център по здравеопазване в срок до три месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Пациентите в хосписите по ал. 1, които не се нуждаят от грижите по чл. 28, ал. 1, могат да продължат лечението си в домове за медико-социални грижи.

§ 73. (1) Лечебните заведения или структури, които до влизането в сила на този закон са осъществявали дейност повече от една година, съответно повече от 6 месеца, без да са акредитирани, подлежат само на последваща акредитация.

(2) Започналите до влизането в сила на този закон процедури по акредитация се довършват по досегашния ред, освен ако в 14-дневен срок лечебното заведение оттегли заявлението си за акредитация. Заявлението за акредитация не може да бъде оттеглено, ако към деня на влизане в сила на този закон експертната комисия е внесла в Акредитационния съвет доклада за външна оценка на лечебното заведение и проекта за решение за акредитация.

§ 74. (1) За издаване или промяна на разрешенията за лечебна дейност от министъра на здравеопазването или за издаване или промяна на удостоверенията за регистрация в регионалния център по здравеопазване в срока по § 68, § 70 и § 72, свързани с привеждане на дейността на заварените до влизането в сила на този закон лечебни заведения в съответствие с неговите изисквания, лечебните заведения не дължат държавна такса.

(2) Лечебните заведения, които имат открити аптеки и са подали в срока по ал. 1 документи за промяна на разрешението за търговия на дребно с лекарствени продукти, свързани с промяна на наименование, вид на търговеца, седалище и адрес на управление, не дължат държавна такса.

§ 75. (В сила от 30.09.2011 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 30.09.2011 г.) Министерството на здравеопазването, регионалните здравни инспекции и Изпълнителната агенция по трансплантация осигуряват възможност за приемане на заявления и документи, свързани с регистрацията на лечебните заведения, издаването на разрешение за лечебна дейност и предоставянето на информация за извършваната медицинска дейност от лечебните заведения по електронен път, при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис и Закона за електронното управление.

(2) Приемането на заявления и документи по електронен път се извършва след осигуряване на съответните технически и организационни условия, както и на съответните програмни продукти.

§ 76. (1) Министърът на здравеопазването привежда в съответствие с този закон наредбата по чл. 87, ал. 1 в срок до два месеца от влизането му в сила.

(2) Министерският съвет одобрява тарифата по чл. 88, ал. 5 в срок до три месеца от влизането в сила на този закон.

§ 77. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) параграфи 9 (относно чл. 19, ал. 4), 53, 60, които влизат в сила от 1 януари 2011 г.;
2. параграф 75, който влиза в сила от 30 септември 2011 г.;
3. (нова - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) параграф 66 (относно чл. 98, ал. 5 и 6), който влиза в сила от 1 януари 2012 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2011 Г.)

§ 107. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88, 113 и 114 от 1999 г., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. – бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 8, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г. и бр. 38 и 59 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

14. В останалите текстове на закона думите "регионален център по здравеопазване", "регионалният център по здравеопазване", "регионалните центрове по здравеопазване" и "регионалната инспекция за опазване и контрол на общественото здраве" се заменят съответно с "регионална здравна инспекция", "регионалната здравна инспекция", "регионалните здравни инспекции" и "регионалната здравна инспекция".

.....

§ 121. Законът влиза в сила от 1 януари 2011 г. с изключение на:

1. параграфи 1, 16, 20, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 42, 44, § 56, т. 1 и 2, § 65, 68, 70, 76, 80, 81, 90, 92, 96, § 102, т. 3, 4, 5, 7 и 8, § 105, т. 1, 3 и 5, § 107, т. 1, 2, 3, 4, 6, буква "а", т. 7, 10, 11, 13 и 15, буква "а", § 109, 110, 112, 113, § 115, т. 5, § 116, т. 4 и 6, § 117, т. 5 и 7 и § 118, т. 1, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. параграф 102, т. 1, 2 и 6, които влизат в сила от 1 март 2011 г.;

3. параграфи 22, т. 1 (относно чл. 36, ал. 1, изречение второ), § 37, § 48, т. 2, § 51 и 59, които влизат в сила от 1 юли 2011 г.;

4. параграф 107, т. 15, буква "б", който влиза в сила от 30 септември 2011 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА ЗА СОЦИАЛНО
ОСИГУРЯВАНЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 100 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2011 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 60 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 05.08.2011 Г.)

§ 65. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2011 г., в сила от 05.08.2011 г.) Законът влиза в сила от 1 януари 2011 г. с изключение на:

1. параграфи 32, 33 и 36, които влизат в сила от 1 януари 2013 г.;

2. параграф 51, който влиза в сила от 1 януари 2012 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 14.06.2011 Г.)

§ 2. Извършените и незаплатени до влизането в сила на този закон разходи за съдебномедицински експертизи и свързаният с тях медицински транспорт, които се дължат по реда на отменения чл. 99а, както и разходите за възнагражденията на вещи лица по тези експертизи се заплащат на лечебните заведения и вещите лица от органа, назначил експертизата.

.....

§ 6. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ**

ПРОДУКТИ В ХУМАННАТА МЕДИЦИНА

(ОБН. - ДВ, БР. 60 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 05.08.2011 Г.)

§ 84. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 65, който влиза в сила от 30 септември 2011 г.

Приложение към чл. 101, ал. 5

(Ал. 5 на чл. 101 обявена за противоконституционна с Решение № 11 на КС - ДВ, бр. 51 от 2001 г.)

1. Районна болница	- Благоевград
2. Районна болница	- Бургас
3. Обединена районна клинична болница	- Варна
4. Районна болница	- Велико Търново
5. Обединена районна болница	- Видин
6. Обединена районна болница	- Враца
7. Районна болница	- Габрово
8. Районна болница	- Добрич
9. Районна болница	- Кюстендил
10. Районна болница	- Кърджали
11. Обединена районна болница	- Ловеч
12. Районна болница	- Монтана
13. Районна болница	- Пазарджик
14. Обединена районна болница	- Перник
15. Районна болница	- Пловдив
16. Районна болница	- Разград
17. Обединена районна болница	- Русе
18. Районна болница	- Сливен
19. Районна болница	- Силистра
20. Районна болница	- Смолян
21. Обединена районна болница	- София-окръг
22. Районна болница	- Стара Загора
23. Обединена районна болница	- Търговище
24. Обединена районна болница	- Хасково
25. Обединена районна болница	- Шумен
26. Районна болница	- Ямбол

Релевантни актове от Европейското законодателство

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 78/687/ЕИО от 25 юли 1978 за координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно дейностите на стоматолозите

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 78/686/ЕИО от 25 юли 1978 година за взаимното признаване на дипломи, удостоверения и други доказателства за официално придобита квалификация по стоматология, включително мерки за улесняване на ефективното упражняване на правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги